

คู่มือโครงการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

โครงการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร กิจกรรมสร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิตด้านการเกษตร

1. ความสอดคล้อง

- 1.1 ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
- 1.2 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น เศรษฐกิจฐานราก
 - แผนแม่บทย่อย การสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก

2. หลักการและเหตุผล

การพัฒนาเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) เพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศไทยในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่งและมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม มุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ซึ่งมีเป้าหมายการพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชนท้องถิ่น มาร่วมขับเคลื่อนสนับสนุนการรวมตัวของประชาชนในการร่วมคิด ร่วมทำเพื่อส่วนรวม การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการจัดการตนเอง และการเตรียมความพร้อมของประชากรไทยให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ สามารถพึ่งพาตนเองและทำประโยชน์แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคม โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น (16) เศรษฐกิจฐานราก มีเป้าหมายเพื่อปรับโครงสร้างเศรษฐกิจฐานราก และเสริมสร้างเศรษฐกิจฐานรากให้มีความเข้มแข็ง สามารถพึ่งตนเอง ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีคุณธรรม และเป็นระบบเศรษฐกิจที่เอื้อให้เกิดการพัฒนาด้านอื่น ๆ ในพื้นที่ เกิดการสร้างอาชีพและกระจายรายได้ และลดปัญหาความเหลื่อมล้ำและไม่เสมอภาคจากระดับชุมชน

กรมส่งเสริมการเกษตรมีภารกิจในการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร ครอบคลุมเกษตรกร และองค์กรเกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรมีอาชีพและรายได้ที่มั่นคง มีคุณภาพชีวิตที่ดี และพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน ซึ่งกรมส่งเสริมการเกษตรได้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาเกษตรกรในทุกช่วงวัย ตั้งแต่ยุวเกษตรกร เกษตรกรทั่วไป รวมไปถึงเกษตรกรสูงวัย ทั้งที่เป็นเกษตรกรรายเดี่ยว และส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มเป็นองค์กรเกษตรกร ได้แก่ กลุ่มยุวเกษตรกร กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร และกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร เพื่อสร้างความเข้มแข็งและความสามารถในการแข่งขัน โดยมีความสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) ในประเด็นการพัฒนาที่ 3 การสร้างความเสมอภาคและกระจายความเท่าเทียมทางสังคมเกษตร ในแนวทางการพัฒนาด้านการสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก โดยการพัฒนาความเข้มแข็งของกลุ่มการผลิตและผลิตภัณฑ์ชุมชน การพัฒนาผู้ประกอบการ โดยการส่งเสริมการพัฒนาผู้ประกอบการและวิสาหกิจชุมชนในการผลิตสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ ซึ่งสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติข้างต้น

ดังนั้น เพื่อการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของเศรษฐกิจฐานราก เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ จำเป็นต้องมีการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรในทุกช่วงวัย ให้มีความสามารถในการจัดการองค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม บนฐานความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มาใช้ในการสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าและผลิตภัณฑ์ ส่งเสริมให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือทั้งในเชิงธุรกิจและสังคม พัฒนาช่องทางการตลาด การบริหารจัดการกองทุน รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรหรือองค์กรเกษตรกรที่มีศักยภาพ พัฒนาสู่การเป็นผู้ประกอบการด้านการเกษตร เพื่อก่อให้เกิดการกระจายรายได้ให้กับชุมชนได้อย่างเป็นรูปธรรม เพิ่มความสามารถในการแข่งขัน และมีส่วนแบ่งทางเศรษฐกิจมากยิ่งขึ้น

3. วัตถุประสงค์

3.1 เสริมสร้างและพัฒนาองค์กรเกษตรกร ให้มีความเข้มแข็ง มีความสามารถในการบริหารจัดการกลุ่มเพิ่มขึ้น สามารถพึ่งพาตนเองได้ มีทักษะการเป็นผู้ประกอบการด้านการเกษตรเบื้องต้น เพื่อสร้างรายได้หรือลดรายจ่ายให้ครัวเรือนและชุมชน

3.2 ส่งเสริมการสร้างความมั่นคงด้านอาหารในครัวเรือนและชุมชนให้มีอาหารปลอดภัยบริโภคเพียงพอ สามารถลดความเสี่ยงการขาดแคลนอาหารจากภาวะวิกฤตต่าง ๆ

3.3 พัฒนาศักยภาพด้านเศรษฐกิจเกษตรให้เกษตรกรสูงวัยในการประกอบอาชีพ เพื่อสร้างรายได้เสริมและเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมเกษตรสูงวัย

4. เป้าหมาย

สมาชิกองค์กรเกษตรกร และเกษตรกรสูงวัย ในพื้นที่จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 195 ราย ประกอบด้วย

4.1 สมาชิกกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร จำนวน 30 ราย

4.2 สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร จำนวน 105 ราย

4.3 สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร จำนวน 45 ราย

4.4 เกษตรกรสูงวัย จำนวน 15 ราย

5. ตารางแสดงชื่อกิจกรรม/สถานที่ดำเนินการ/งบประมาณ

ที่	ชื่อกิจกรรม	เป้าหมายดำเนินการรวม		งบประมาณ (บาท)
		จำนวน	สถานที่	
5.1	เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร			
5.1.1	พัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรสู่ Smart Group			
1)	จัดกระบวนการถ่ายทอดความรู้และฝึกปฏิบัติ เพื่อพัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรสู่ Smart Group	15 ราย	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร ขามเปี้ยขามเจริญ ต.คู์ทอง อ.เชียงยืน	6,000
5.1.2	พัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรสู่ผู้ประกอบการด้านการเกษตร			

ที่	ชื่อกิจกรรม	เป้าหมายดำเนินการรวม		งบประมาณ (บาท)
		จำนวน	สถานที่	
1)	จัดกระบวนการถ่ายทอดความรู้และฝึกปฏิบัติ เพื่อพัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรผู้ประกอบการด้านการเกษตร	15 ราย	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร บ้านท่าสองคอน ต.ท่าสองคอน อ.เมืองมหาสารคาม	6,000
5.2	เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร			
5.2.1	ขับเคลื่อนการดำเนินงานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร			
1)	ประชุมเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนการดำเนินงานคณะกรรมการกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ระดับอำเภอ	65 ราย	13 อำเภอ	13,000
2)	ประชุมขับเคลื่อนการดำเนินงานคณะกรรมการกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ระดับจังหวัด	10 ราย	สง.เกษตรจังหวัดฯ	1,900
5.2.2	พัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรสู่ Smart Group			
1)	จัดกระบวนการถ่ายทอดความรู้และฝึกปฏิบัติ เพื่อพัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรสู่ Smart Group	15 ราย	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรตำบลวังวา ต.วังวา อ.วาปีปทุม	6,000
5.2.3	พัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรสู่การเป็นผู้ประกอบการด้านการเกษตร			
1)	จัดกระบวนการถ่ายทอดความรู้และฝึกปฏิบัติ เพื่อพัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรสู่การเป็นผู้ประกอบการด้านการเกษตร	15 ราย	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรวิสาหกิจ ชุมชนบ้านนาโพธิ์ ต.นาโพธิ์ อ.กุฉินาร	6,000
5.2.4	ส่งเสริมการสร้างความมั่นคงด้านอาหารเพื่อการบริโภคในครัวเรือนเกษตรกรและชุมชน			
1)	จัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์และจัดทำแผนสร้างความมั่นคงด้านอาหารเพื่อการบริโภคในครัวเรือนเกษตรกรและชุมชน	15 ราย	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรกลุ่ม พัฒนาหมอนไหมบ้านนุ่งง้าว ต.แวงดง อ.ยางสีสุราช	3,000
2)	จัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะด้านการเกษตรและเคหกิจเกษตร ตามแผนสร้างความมั่นคงด้านอาหารเพื่อการบริโภคในครัวเรือนเกษตรกรและชุมชน	15 ราย	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรกลุ่ม พัฒนาหมอนไหมบ้านนุ่งง้าว ต.แวงดง อ.ยางสีสุราช	6,000
5.3	เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพกลุ่มยุวเกษตรกร			
5.3.1	พัฒนาศักยภาพกลุ่มยุวเกษตรกรเพื่อเตรียมความพร้อมสู่กลุ่มเข้มแข็ง (Smart Group)			
1)	อบรมถ่ายทอดความรู้และฝึกทักษะกระบวนการกลุ่มยุวเกษตรกร	30 ราย (2 กลุ่ม ๆ ละ 15 ราย)	1.กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านหนอง คูขาด ต.หนองคูขาด อ.บรบือ 2.กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านเหล่า หนองบัวคอนโพธิ์ ต.เหล่าบัวบาน อ.เขียงยืน	12,000
2)	สนับสนุนวัสดุการเกษตรเพื่อพัฒนาทักษะด้านการเกษตรและเคหกิจเกษตร	2 กลุ่ม (กลุ่มละ 15 ราย)	1.กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านหนอง คูขาด ต.หนองคูขาด อ.บรบือ 2.กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านเหล่า หนองบัวคอนโพธิ์ ต.เหล่าบัวบาน อ.เขียงยืน	10,000

ที่	ชื่อกิจกรรม	เป้าหมายดำเนินการรวม		งบประมาณ (บาท)
		จำนวน	สถานที่	
3)	สนับสนุนสารชีวภัณฑ์เพื่อพัฒนาทักษะด้านการเกษตร (งบประมาณโครงการส่งเสริมการจัดการสุขภาพพืชฯ กอป.)	2 กลุ่ม	1.กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านหนอง คูขาด ต.หนองคูขาด อ.บรบือ 2.กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านเหล่า หนองบัวคอนโพธิ์ ต.เหล่าบัวบาน อ.เชียงยืน	-
5.3.2	พัฒนาศักยภาพกลุ่มยุวเกษตรกรต้นแบบ (Smart Group Model)			
1)	จัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพกลุ่ม ยุวเกษตรกรต้นแบบ (Smart Group Model)	15 ราย	กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้าน หนองต้น ต.เขวา อ.เมือง มหาสารคาม	6,000
2)	สนับสนุนวัสดุการเกษตรเพื่อพัฒนากลุ่มยุวเกษตรกร ต้นแบบ (Smart Group Model)	1 กลุ่ม	กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้าน หนองต้น ต.เขวา อ.เมืองมหาสารคาม	7,000
3)	สนับสนุนเมล็ดพันธุ์/ต้นพันธุ์พืชผักเพื่อพัฒนากลุ่มยุว เกษตรกรต้นแบบ (Smart Group Model) (งบประมาณ โครงการผลิตและขยายพืชพันธุ์ดีฯ กขพ.)	1 กลุ่ม	กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้าน หนองต้น ต.เขวา อ.เมืองมหาสารคาม	-
5.3.3	พัฒนาศักยภาพยุวเกษตรกรในระดับอุดมศึกษาเพื่อเตรียม ความพร้อมสู่การเป็นเกษตรกรรุ่นใหม่			
1)	อบรมถ่ายทอดความรู้และทักษะการเป็นผู้ประกอบการ เกษตรเบื้องต้นให้กลุ่มยุวเกษตรกรในระดับอุดมศึกษา	15 ราย	กลุ่มยุวเกษตรกรวิทยาลัยเกษตร และเทคโนโลยีมหาสารคาม อ.เมืองมหาสารคาม	18,000
2)	สนับสนุนปัจจัยการผลิตเพื่อดำเนินการตามแผนธุรกิจของ กลุ่มยุวเกษตรกรในระดับอุดมศึกษา	1 กลุ่ม	กลุ่มยุวเกษตรกรวิทยาลัยเกษตร และเทคโนโลยีมหาสารคาม อ.เมืองมหาสารคาม	7,000
5.4	พัฒนาทักษะเกษตรสูงวัยเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและ สร้างรายได้			
5.4.1	จัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคม เกษตรสูงวัย ส่งเสริมการรวมกลุ่ม และจัดทำแผนการ พัฒนาทักษะเพื่อสร้างรายได้	15 ราย	กลุ่มเกษตรสูงวัยบ้านหัวหนอง ต.นาเชือก อ.นาเชือก	3,000
5.4.2	พัฒนาทักษะเกษตรสูงวัยเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและ สร้างรายได้	15 ราย	กลุ่มเกษตรสูงวัยบ้านหัวหนอง ต.นาเชือก อ.นาเชือก	6,000
5.5	การบริหารจัดการกองทุนในงานสถาบันเกษตรกร			
5.5.1	การบริหารจัดการกองทุนในงานสถาบันเกษตรกร ระดับ จังหวัด	3 ลูกหนี้	อ.เมืองมหาสารคาม (2) อ.นาเชือก (1)	4,500
งบประมาณ รวม				121,400

6. กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน

6.1 การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

6.1.1 เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร

1) พัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรสู่ Smart Group

สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ ดำเนินการ ดังนี้

(1) คัดเลือกกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร จังหวัดละ 1 กลุ่ม สมาชิกกลุ่มละ 15 ราย

โดยพิจารณาคัดเลือกจาก

(1.1) เป็นกลุ่มที่มีผลการประเมินศักยภาพกลุ่มอยู่ในระดับปานกลางหรือปรับปรุงหรือเป็นกลุ่มที่มีการจัดตั้งใหม่

(1.2) ต้องเป็นกลุ่มที่ไม่เคยได้รับการพัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรสู่ Smart Group ภายใต้โครงการ/กิจกรรมสร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิตด้านการเกษตร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

(1.3) ต้องเป็นกลุ่มที่มีความพร้อมและมีความมุ่งมั่นตั้งใจในการพัฒนาศักยภาพและคุณภาพชีวิต มีความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมตลอดระยะเวลาโครงการ

(1.4) สมาชิกกลุ่มต้องไม่มีประวัติหรือรายชื่อเป็นเกษตรกรที่มีการเผาในพื้นที่การเกษตร

(1.5) สมาชิกกลุ่มต้องมีการขึ้นทะเบียนเกษตรกร (ทบก.) ทั้งนี้ หากครัวเรือนของสมาชิกกลุ่มมีการขึ้นทะเบียนเกษตรกรเป็นหัวหน้าครัวเรือนไว้แล้ว ให้เพิ่มข้อมูลสมาชิกกลุ่มรายนั้นในส่วน of สมาชิกครัวเรือน

(2) ให้สมาชิกกลุ่มที่เข้าร่วมโครงการ ประเมินคุณสมบัติเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) ก่อนเข้าร่วมโครงการ ตามแบบฟอร์มและเกณฑ์การประเมินคุณสมบัติเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) แล้วนำผลการประเมินหรือประเด็นที่ควรพัฒนารายบุคคลมาใช้ประกอบในการวิเคราะห์ Problem Pain Points เพื่อจัดทำเป็นหลักสูตรในการจัดกระบวนการเรียนรู้ระดับพื้นฐาน

(3) ให้กลุ่มที่เข้าร่วมโครงการ ประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร (3ก) ก่อนเข้าร่วมโครงการ ตามแบบฟอร์มและเกณฑ์การประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร (3ก) แล้วนำผลการประเมิน มาใช้ประกอบในการวิเคราะห์ Problem Pain Points เพื่อจัดทำเป็นหลักสูตรในการจัดกระบวนการเรียนรู้ระดับพื้นฐาน

ทั้งนี้ เพื่อเข้ากระบวนการพัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรสู่ Smart Group ให้มีผลการประเมินตามเกณฑ์การประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร (3ก) เพิ่มขึ้นอย่างน้อย 1 ระดับ หลังจากการเข้าร่วมโครงการ โดยมีกระบวนการพัฒนา ดังนี้

1.1) จัดกระบวนการถ่ายทอดความรู้และฝึกปฏิบัติ เพื่อพัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร Smart Group จำนวน 2 ครั้ง ครั้งละ 1 วัน รวมระยะเวลา 2 วัน โดยดำเนินการ ดังนี้

ที่	ตำบล/อำเภอ/จังหวัด	เป้าหมาย		งบประมาณ (บาท)	หน่วยงานที่ เบิกจ่าย (จังหวัด/อำเภอ)
		จำนวน	หน่วยนับ		
1.	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรขามเปี้ย ขามเจริญ ต.กู่ทอง อ.เชียงยืน	15	ราย	6,000	อำเภอ
รวม		15	ราย	6,000	

(1) วิเคราะห์ศักยภาพกลุ่ม/พื้นที่/ชุมชน ด้วยการจัดทำแผนการผลิตรายบุคคล (IFPP) และวางแผนการพัฒนาทักษะการบริหารจัดการกลุ่ม Smart Group ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

- (1.1) ด้านการบริหารจัดการกลุ่ม
- (1.2) ด้านการบริหารทุนและทรัพยากร
- (1.3) ด้านการพัฒนาความรู้และความสามารถของสมาชิก
- (1.4) ด้านกระบวนการพัฒนาสินค้าและบริการ
- (1.5) ด้านสาธารณประโยชน์/การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โดยนำผลการประเมินคุณสมบัติเกษตรกรปราดเป็รื่อง (Smart Farmer) หรือประเด็นที่ควรพัฒนารายบุคคลของสมาชิกกลุ่ม และผลการประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร (3ก) ของกลุ่ม มาใช้ประกอบในการวิเคราะห์ Problem Pain Points และจัดทำเป็นหลักสูตรในการจัดกระบวนการเรียนรู้ระดับพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วย

- การเสริมองค์ความรู้และสร้างทักษะในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (Agricultural Production)
- การเสริมองค์ความรู้และสร้างทักษะในการเพิ่มมูลค่าผลผลิต พัฒนาผลิตภัณฑ์ และการบริหารจัดการธุรกิจเกษตรเบื้องต้น (Agricultural Business)
- การเสริมองค์ความรู้และสร้างทักษะในการจัดการการตลาดสินค้าเกษตรและช่องทางการค้าสมัยใหม่ (Agricultural Marketing)

(2) จัดกระบวนการถ่ายทอดความรู้และฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรการเรียนรู้ระดับพื้นฐาน แผนการผลิตรายบุคคล (IFPP) และแผนการพัฒนาทักษะการบริหารจัดการกลุ่ม Smart Group รวมถึงจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรที่เป็น Smart Group และหรือกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรที่เป็นผู้ประกอบการด้านการเกษตร แล้วนำมาขยายผลสู่การพัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรที่เข้าร่วมโครงการให้เป็น Smart Group

(3) จัดทำแผนการพัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร Smart Group โดยกำหนดให้มีแผนการพัฒนาฯ ที่ครอบคลุมทั้งด้านการผลิต การแปรรูป การเพิ่มมูลค่าสินค้าและบริการ และการตลาด ซึ่งต้องสอดคล้องกับการวิเคราะห์ศักยภาพกลุ่ม/พื้นที่/ชุมชน ตามแผนการผลิตรายบุคคล (IFPP) เพื่อเตรียมเสนอขอรับการสนับสนุนต่อไป

ทั้งนี้ ให้สำนักงานเกษตรอำเภอร่วมกับสำนักงานเกษตรจังหวัด ดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรสู่ Smart Group ตามแบบ กสอ.SG-1 พร้อมแผนการผลิตรายบุคคล (IFPP) ในภาพรวมของกลุ่ม และภาพถ่ายกิจกรรมถ่ายทอดความรู้และฝึกปฏิบัติฯ ส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตร ภายในวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2569 โดยสามารถดาวน์โหลดแบบรายงานต่าง ๆ ได้ตามลิงค์หรือ QR Code แนบท้ายคู่มือโครงการ

รายละเอียดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม งบประมาณดำเนินการ จำนวน 6,000 บาท (อำเภอดำเนินการ)

1. ค่าอาหาร จำนวน 15 ราย รายละ 2 มื้อ มื้อละ 100 บาท เป็นเงิน 3,000 บาท
2. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน 15 ราย รายละ 4 มื้อ มื้อละ 25 บาท เป็นเงิน 1,500 บาท
3. ค่าใช้จ่ายสำหรับการถ่ายทอดความรู้ เช่น ค่าวัสดุ อุปกรณ์ ค่าเอกสารประกอบการถ่ายทอดความรู้ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการถ่ายทอดความรู้ เป็นเงิน 1,000 บาท
4. ค่าเบี้ยเลี้ยงและค่าชดเชยน้ำมันเชื้อเพลิงเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานระดับอำเภอ เป็นเงิน 500 บาท

หมายเหตุ

สำนักงานเกษตรจังหวัด/สำนักงานเกษตรอำเภอ **ต้องจัดส่งแบบ กสอ.SG-1 และแผนการผลิตรายบุคคล (IFPP) ในภาพรวมของกลุ่ม** ให้กองพัฒนาเกษตรกรวิเคราะห์ความสอดคล้องของแบบ IFPP และแผนการพัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรสู่ Smart Group ตามแบบ กสอ.SG-1 ก่อน จึงจะดำเนินการขอรับการสนับสนุนฯ กิจกรรมข้อ 1.2) และ 1.3) ได้

1.2) สนับสนุนการพัฒนา ศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ที่	ตำบล/อำเภอ/จังหวัด	เป้าหมาย		งบประมาณ (บาท)	หน่วยงานที่เบิกจ่าย (จังหวัด/อำเภอ)
		จำนวน	หน่วยนับ		
1.	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรชาวมะเขือ ชาวมะเขือ ต.คูทอง อ.เชียงยืน	15	ราย	-	ใช้งบประมาณจากโครงการส่งเสริมการจัดการสุขภาพพืชเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรปี 2569 ของกองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย (กอป.)
	รวม	15	ราย	-	

(1) สำนักงานเกษตรจังหวัดและสำนักงานเกษตรอำเภอ ร่วมกับกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร ดำเนินการตามแผนการพัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรสู่ Smart Group ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ด้วยการใช้ปัจจัยควบคุมศัตรูพืช (ชีวภัณฑ์และการจัดการวิธีต่าง ๆ) และเทคโนโลยีด้านดินปุ๋ยที่เหมาะสมในการควบคุมศัตรูพืช โดยจัดทำแผนความต้องการขอรับการสนับสนุนหัวเชื้อจุลินทรีย์และพ่อแม่พันธุ์ศัตรูธรรมชาติ รวมถึงชีวภัณฑ์ชนิดต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องใช้ไปยังศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืชในเขตพื้นที่รับผิดชอบ เพื่อขอรับการสนับสนุนต่อไป

(2) สำนักงานเกษตรจังหวัด ร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ ขอรับการสนับสนุน ปัจจัยควบคุมศัตรูพืช (ชีวภัณฑ์และการจัดการวิธีต่าง ๆ) ตามแผนและความต้องการของกลุ่ม และส่งมอบให้ กลุ่มดำเนินการตามแผนการพัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรสู่ Smart Group ต่อไป

หมายเหตุ

กิจกรรมข้อ 1.2) สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตสินค้าเกษตร ใช้งบประมาณจากโครงการส่งเสริมการจัดการสุขภาพพืชเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สินค้าเกษตร ปี 2569 ของกองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย (กอป.)

1.3) สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่า สินค้าเกษตร (งบประมาณงวดที่ 2)

(1) สำนักงานเกษตรจังหวัดและสำนักงานเกษตรอำเภอ ร่วมกับกลุ่มส่งเสริม อาชีพการเกษตร ดำเนินการตามแผนการพัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรสู่ Smart Group ด้าน การเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร ด้วยการพัฒนาผลผลิต ผลิตภัณฑ์ และสินค้าเกษตร เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยเตรียม รายการจัดซื้อวัสดุการเกษตร/เครื่องมือ/วัสดุอุปกรณ์ ยกตัวอย่างรายการ วัสดุการเกษตร เช่น พันธุ์พืช วัสดุ เพาะชำ ฟ้าใบหรือฟ้าพลาสติก อุปกรณ์ในการขยายพันธุ์พืช ฯลฯ วัสดุงานบ้านงานครัว เช่น ภาชนะต่าง ๆ ถ้วยชาม ถาด อุปกรณ์งานครัว ซ้อนส้อม มีด เต่า ฯลฯ วัสดุอุปกรณ์ เช่น บรรจุกัญท์ ฉลากผลิตภัณฑ์ ฉลาก บรรจุกัญท์ ฯลฯ หรือเครื่องมือ/วัสดุอุปกรณ์อื่น ๆ ด้านการส่งเสริมการตลาดและการประชาสัมพันธ์ โดย ดำเนินการตามแผนและความต้องการของกลุ่ม ทั้งนี้ ต้องไม่เป็นการใช้จ่ายงบประมาณที่มีลักษณะเป็นงบ ลงทุนหรือรายจ่ายที่จ่ายในลักษณะค่าครุภัณฑ์ ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ซึ่งการเบิกจ่ายให้เป็นไปตามระเบียบ ของทางราชการโดยเคร่งครัด

(2) สำนักงานเกษตรจังหวัด ร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ ดำเนินการจัดซื้อ วัสดุการเกษตร/เครื่องมือ/วัสดุอุปกรณ์ และอื่น ๆ ตามแผนและความต้องการของกลุ่ม ภายในวงเงิน งบประมาณที่ได้รับการสนับสนุน และส่งมอบให้กลุ่มดำเนินการตามแผนการพัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพ การเกษตรสู่ Smart Group ต่อไป

ทั้งนี้ เมื่อดำเนินกิจกรรมเสร็จสิ้นแล้ว ให้สำนักงานเกษตรจังหวัด/สำนักงาน เกษตรอำเภอดำเนินการ ดังนี้

(1) ให้สมาชิกกลุ่มที่เข้าร่วมโครงการ ประเมินคุณสมบัติเกษตรกรปราดเปรี๊อง (Smart Farmer) หลังเข้าร่วมโครงการ ตามแบบฟอร์มและเกณฑ์การประเมินคุณสมบัติเกษตรกรปราดเปรี๊อง (Smart Farmer) (แบบฟอร์มเดิมที่ใช้ประเมินก่อนเข้าร่วมโครงการ)

(2) ให้กลุ่มที่เข้าร่วมโครงการ ประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร (3ก) หลังเข้าร่วมโครงการ ตามแบบฟอร์มและเกณฑ์การประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร (3ก) (แบบฟอร์มเดิม ที่ใช้ประเมินก่อนเข้าร่วมโครงการ)

(3) ร่วมกันวางแผนการขยายผลการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่สมาชิกกลุ่มรายอื่น ๆ และ/หรือแผนการดำเนินงานในปีต่อไป

(4) รายงานผลการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพ การเกษตรสู่ Smart Group ตามแบบ กสอ.SG-2 พร้อมแบบประเมินคุณสมบัติเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) ของสมาชิกกลุ่ม (ที่มีผลการประเมินก่อน-หลัง) แบบประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร (3ก) ของกลุ่ม (ที่มีผลการประเมินก่อน-หลัง) และภาพถ่ายกิจกรรมสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพกลุ่มฯ ส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตร ภายในวันที่ 30 มิถุนายน 2569 โดยสามารถดาวน์โหลดแบบรายงานต่าง ๆ ได้ ตามลิงค์หรือ QR Code แนบท้ายคู่มือโครงการ

2) พัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรสู่ผู้ประกอบการด้านการเกษตร

สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ ดำเนินการ ดังนี้

(1) คัดเลือกกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร จังหวัดละ 1 กลุ่ม สมาชิกกลุ่มละ 15 ราย โดยพิจารณาคัดเลือกจาก

(1.1) เป็นกลุ่มที่มีผลการประเมินศักยภาพกลุ่มอยู่ในระดับดี เป็นลำดับแรก ทั้งนี้ ในกรณีที่จังหวัดไม่มีกลุ่มที่มีผลการประเมินศักยภาพกลุ่มอยู่ในระดับดี ให้พิจารณากลุ่มที่มีผลการประเมินศักยภาพกลุ่มอยู่ในระดับปานกลาง มีความพร้อมและศักยภาพในการพัฒนาเป็นผู้ประกอบการด้านการเกษตร เป็นลำดับถัดไป

(1.2) ต้องเป็นกลุ่มที่ไม่เคยได้รับการพัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร สู่ผู้ประกอบการด้านการเกษตร ภายใต้โครงการ/กิจกรรมสร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิตด้านการเกษตร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

(1.3) ต้องเป็นกลุ่มที่มีความพร้อมและมีความมุ่งมั่นตั้งใจในการพัฒนาศักยภาพ และคุณภาพชีวิต มีความสมัครใจเข้าร่วมกิจกรรมตลอดระยะเวลาโครงการ

(1.4) สมาชิกกลุ่มต้องไม่มีประวัติหรือรายชื่อเป็นเกษตรกรที่มีการเผาในพื้นที่ การเกษตร

(1.5) สมาชิกกลุ่มต้องมีการขึ้นทะเบียนเกษตรกร (ทบก.) ทั้งนี้ หากครัวเรือนของ สมาชิกกลุ่มมีการขึ้นทะเบียนเกษตรกรเป็นหัวหน้าครัวเรือนไว้แล้ว ให้เพิ่มข้อมูลสมาชิกกลุ่มรายนั้นในส่วน ของสมาชิกครัวเรือน

(2) ให้สมาชิกกลุ่มที่เข้าร่วมโครงการ ประเมินคุณสมบัติเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) ก่อนเข้าร่วมโครงการ ตามแบบฟอร์มและเกณฑ์การประเมินคุณสมบัติเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) และประเมินความเป็นผู้ประกอบการเกษตร ก่อนเข้าร่วมโครงการ ตามแบบประเมินความเป็นผู้ประกอบการเกษตร แล้วนำผลการประเมินหรือประเด็นที่ควรพัฒนารายบุคคลมาใช้ประกอบในการวิเคราะห์ Problem Pain Points เพื่อจัดทำเป็นหลักสูตรในการจัดกระบวนการเรียนรู้

(3) ให้กลุ่มที่เข้าร่วมโครงการ ประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร (3ก) ก่อนเข้าร่วมโครงการ ตามแบบฟอร์มและเกณฑ์การประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร (3ก) แล้วนำผลการประเมินมาใช้ ประกอบในการวิเคราะห์ Problem Pain Points เพื่อจัดทำเป็นหลักสูตรในการจัดกระบวนการเรียนรู้

ทั้งนี้ เพื่อเข้ากระบวนการพัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรสู่ผู้ประกอบการด้านการเกษตร ให้มีผลการประเมินตามเกณฑ์การประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร (3ก) เพิ่มขึ้นอย่างน้อย 1 ระดับ หลังจากการเข้าร่วมโครงการ โดยมีกระบวนการพัฒนา ดังนี้

2.1) จัดกระบวนการถ่ายทอดความรู้และฝึกปฏิบัติ เพื่อพัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรสู่ผู้ประกอบการด้านการเกษตร จำนวน 2 ครั้ง ครั้งละ 1 วัน รวมระยะเวลา 2 วัน โดยดำเนินการ ดังนี้

ที่	ตำบล/อำเภอ/จังหวัด	เป้าหมาย		งบประมาณ (บาท)	หน่วยงานที่ เบิกจ่าย (จังหวัด/อำเภอ)
		จำนวน	หน่วยนับ		
1.	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรบ้านท่าสองคอน ต.ท่าสองคอน อ.เมืองมหาสารคาม	15	ราย	6,000	อำเภอ
รวม		15	ราย	6,000	

(1) วิเคราะห์ศักยภาพกลุ่ม/พื้นที่/ชุมชน ด้วยการจัดทำแผนการผลิตรายบุคคล (IFPP) พร้อมทั้งฝึกทักษะการจัดทำแผนธุรกิจเกษตร และวางแผนการพัฒนาศักยภาพกลุ่มผู้ประกอบการด้านการเกษตร โดยวิเคราะห์ข้อมูลความเสี่ยงประกอบการจัดทำแผน ดังนี้

- (1.1) ด้านผลิตภาพการผลิต
- (1.2) ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- (1.3) ด้านความก้าวหน้าของเทคโนโลยีเกษตร
- (1.4) ด้านสังคมเกษตรกรรม
- (1.5) ด้านรูปแบบการเกษตรและบริการทางการเกษตร
- (1.6) ด้านการประเมินความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยง
- (1.7) ด้านการบริหารต้นทุนและกระแสเงินสดครัวเรือน

โดยนำผลการประเมินคุณสมบัติเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) และผลการประเมินความเป็นผู้ประกอบการเกษตรของสมาชิกกลุ่ม และผลการประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร (3ก) ของกลุ่ม มาใช้ประกอบในการวิเคราะห์ Problem Pain Points และจัดทำเป็นหลักสูตรในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย

- การเสริมทักษะในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (Agricultural Production)
- การเสริมทักษะในการเพิ่มมูลค่าผลผลิต พัฒนาผลิตภัณฑ์/สินค้าและบริการ และการบริหารจัดการธุรกิจเกษตร (Agricultural Business)
- การเสริมทักษะในการจัดการการตลาดสินค้าเกษตรและช่องทางการค้าสมัยใหม่ (Agricultural Marketing)

(2) จัดกระบวนการถ่ายทอดความรู้และฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรการเรียนรู้ แผนการผลิตรายบุคคล (IFPP) แผนธุรกิจเกษตร และแผนการพัฒนาศักยภาพกลุ่มผู้ประกอบการ ด้านการเกษตร พร้อมทั้งเสริมทักษะที่สำคัญของเกษตรกร 5 ด้าน ประกอบด้วย Growth Mindset & Anti Fragile (ความพยายามและการฝึกฝน) Learning Skills (การเรียนรู้สิ่งใหม่) Financial Literacy (การจัดสรร และการบริหารการเงิน) Digital Literacy (ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล) และ ESG Literacy for Resilience (ความตระหนักต่อสิ่งแวดล้อม สังคม องค์กร) รวมถึงจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับกลุ่ม/ องค์กรเกษตรกรที่เป็นผู้ประกอบการด้านการเกษตร แล้วนำมาขยายผลสู่การพัฒนา ศักยภาพกลุ่มส่งเสริม อาชีพการเกษตรที่เข้าร่วมโครงการให้เป็นผู้ประกอบการด้านการเกษตร

(3) จัดทำแผนการพัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรสู่ผู้ประกอบการ ด้านการเกษตร โดยกำหนดให้มีแผนการพัฒนาฯ ที่ครอบคลุมทั้งด้านการผลิต การแปรรูป การเพิ่มมูลค่าสินค้า และบริการ และการตลาด ซึ่งต้องสอดคล้องกับการวิเคราะห์ ศักยภาพกลุ่ม/พื้นที่/ชุมชน ตามแผนการผลิต รายบุคคล (IFPP) เพื่อเตรียมเสนอขอรับการสนับสนุนต่อไป

ทั้งนี้ ให้สำนักงานเกษตรจังหวัด/สำนักงานเกษตรอำเภอ รายงานการดำเนินงาน กิจกรรมพัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรสู่ผู้ประกอบการด้านการเกษตร ตามแบบ กสอ.ผปก.-1 พร้อมแผนการผลิตรายบุคคล (IFPP) ในภาพรวมของกลุ่ม และภาพถ่ายกิจกรรมถ่ายทอดความรู้และฝึกปฏิบัติ ฯ ส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตร ภายในวันที่ 15 มีนาคม 2569 โดยสามารถดาวน์โหลดแบบรายงานต่าง ๆ ได้ ตามลิงค์หรือ QR Code แนบท้ายคู่มือโครงการ

รายละเอียดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม งบประมาณดำเนินการ จำนวน 6,000 บาท (อำเภอดำเนินการ)

1. ค่าอาหาร จำนวน 15 ราย รายละ 2 มื้อ มื้อละ 100 บาท เป็นเงิน 3,000 บาท
2. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน 15 ราย รายละ 4 มื้อ มื้อละ 25 บาท เป็นเงิน 1,500 บาท
3. ค่าใช้จ่ายสำหรับการถ่ายทอดความรู้ เช่น ค่าวัสดุ อุปกรณ์ ค่าเอกสารประกอบการถ่ายทอดความรู้ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการถ่ายทอดความรู้ เป็นเงิน 1,000 บาท
4. ค่าเบี้ยเลี้ยงและค่าชดเชยน้ำมันเชื้อเพลิงเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานระดับอำเภอ เป็นเงิน 500 บาท

หมายเหตุ

สำนักงานเกษตรจังหวัด/สำนักงานเกษตรอำเภอ **ต้อง**จัดส่งแบบ กสอ.ผปก.-1 และแผนการผลิต รายบุคคล (IFPP) ในภาพรวมของกลุ่ม ให้กองพัฒนาเกษตรกรวิเคราะห์ความสอดคล้องของแบบ IFPP และแผนการพัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรสู่ผู้ประกอบการด้านการเกษตรตามแบบ กสอ.ผปก.-1 ก่อน จึงจะดำเนินการขอรับการสนับสนุนฯ กิจกรรมข้อ 2.2) และ 2.3) ได้

2.2) สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ

การผลิตสินค้าเกษตร

ที่	ตำบล/อำเภอ/จังหวัด	เป้าหมาย		งบประมาณ (บาท)	หน่วยงานที่เบิกจ่าย (จังหวัด/อำเภอ)
		จำนวน	หน่วยนับ		
1.	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรบ้านท่าสองคอน ต.ท่าสองคอน อ.เมืองมหาสารคาม	15	ราย	-	ใช้งบประมาณจากโครงการส่งเสริมการจัดการสุขภาพพืชเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ปี 2569 ของกองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย (กอป.)
	รวม	15	ราย	-	

(1) สำนักงานเกษตรจังหวัดและสำนักงานเกษตรอำเภอ ร่วมกับกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร ดำเนินการตามแผนการพัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรสู่ผู้ประกอบการด้านการเกษตร ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ด้วยการใช้ปัจจัยควบคุมศัตรูพืช (ชีวภัณฑ์และการจัดการวิธีต่าง ๆ) และเทคโนโลยีด้านดินปุ๋ยที่เหมาะสมในการควบคุมศัตรูพืช โดยจัดทำแผนความต้องการขอรับการสนับสนุนหัวข้อจุลินทรีย์ และพ่อแม่พันธุ์ศัตรูธรรมชาติ รวมถึงชีวภัณฑ์ชนิดต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องใช้ไปยังศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรด้านอารักขาพืชในเขตพื้นที่รับผิดชอบ เพื่อขอรับการสนับสนุนต่อไป

(2) สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ ขอรับการสนับสนุนปัจจัยควบคุมศัตรูพืช (ชีวภัณฑ์และการจัดการวิธีต่าง ๆ) ตามแผนและความต้องการของกลุ่ม และส่งมอบให้กลุ่มดำเนินการตามแผนการพัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรสู่ผู้ประกอบการด้านการเกษตรต่อไป

กิจกรรมข้อ 2.2) สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ใช้งบประมาณจากโครงการส่งเสริมการจัดการสุขภาพพืชเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ปี 2569 ของกองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย (กอป.)

2.3) สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรเพื่อยกระดับสินค้าเกษตร (งบประมาณงวดที่ 2)

(1) สำนักงานเกษตรจังหวัด และสำนักงานเกษตรอำเภอ ร่วมกับกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร ดำเนินการตามแผนการพัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรสู่ผู้ประกอบการด้านการเกษตร ด้านการยกระดับสินค้าเกษตร ด้วยการพัฒนาผลผลิต/ผลิตภัณฑ์/สินค้าและบริการ และ/หรือบรรจุภัณฑ์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม โดยเตรียมรายการจัดซื้อวัสดุการเกษตร/เครื่องมือ/วัสดุอุปกรณ์ ยกตัวอย่างรายการ วัสดุการเกษตร เช่น พันธุ์พืช วัสดุเพาะชำ ผ้าใบหรือผ้าพลาสติก อุปกรณ์ในการขยายพันธุ์พืช ฯลฯ วัสดุงานบ้านงานครัว เช่น ภาชนะต่าง ๆ ถ้วยชาม ถาด อุปกรณ์งานครัว ซ้อนส้อม มีด เต่า ฯลฯ วัสดุอุปกรณ์ เช่น บรรจุภัณฑ์ ฉลากผลิตภัณฑ์ ฉลากบรรจุภัณฑ์ ฯลฯ หรือเครื่องมือ/วัสดุอุปกรณ์อื่น ๆ ด้านการส่งเสริมการตลาดและการประชาสัมพันธ์ โดยดำเนินการตามแผนและความต้องการของกลุ่ม ทั้งนี้ ต้องไม่เป็นการใช้จ่ายงบประมาณที่มีลักษณะเป็นงบลงทุนหรือรายจ่ายที่จ่ายในลักษณะค่าครุภัณฑ์ ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ซึ่งการเบิกจ่ายให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการโดยเคร่งครัด

(2) สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ ดำเนินการจัดซื้อเครื่องมือ/วัสดุอุปกรณ์ และอื่น ๆ ตามแผนและความต้องการของกลุ่ม ภายในวงเงินงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุน และส่งมอบให้กลุ่มดำเนินการตามแผนการพัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรสู่ผู้ประกอบการด้านการเกษตรต่อไป

ทั้งนี้ เมื่อดำเนินกิจกรรมเสร็จสิ้นแล้ว ให้สำนักงานเกษตรจังหวัดและสำนักงานเกษตรอำเภอ ดำเนินการ ดังนี้

(1) ให้สมาชิกกลุ่มที่เข้าร่วมโครงการ ประเมินคุณสมบัติเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) หลังเข้าร่วมโครงการ ตามแบบฟอร์มและเกณฑ์การประเมินคุณสมบัติเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) (แบบฟอร์มเดิมที่ใช้ประเมินก่อนเข้าร่วมโครงการ) และประเมินความเป็นผู้ประกอบการเกษตร หลังเข้าร่วมโครงการ ตามแบบประเมินความเป็นผู้ประกอบการเกษตร (แบบฟอร์มเดิมที่ใช้ประเมินก่อนเข้าร่วมโครงการ)

(2) ให้กลุ่มที่เข้าร่วมโครงการ ประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร (3ก) หลังเข้าร่วมโครงการ ตามแบบฟอร์มและเกณฑ์การประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร (3ก) (แบบฟอร์มเดิมที่ใช้ประเมินก่อนเข้าร่วมโครงการ)

(3) ร่วมกันวางแผนการขยายผลการถ่ายทอดองค์ความรู้สู่สมาชิกกลุ่มรายอื่น ๆ รวมถึงแผนการพัฒนาลิขสิทธิ์/สินค้าและบริการ และการตลาดของกลุ่ม และ/หรือแผนการดำเนินงานในปีต่อไป

(4) รายงานผลการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรสู่ผู้ประกอบการด้านการเกษตร ตามแบบ กสอ.ผปก.-2 พร้อมแบบประเมินคุณสมบัติเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) ของสมาชิกกลุ่ม (ที่มีผลการประเมินก่อน-หลัง) แบบประเมินความเป็นผู้ประกอบการเกษตรของสมาชิกกลุ่ม (ที่มีผลการประเมินก่อน-หลัง) แบบประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร (3ก) ของกลุ่ม (ที่มีผลการประเมินก่อน-หลัง) และภาพถ่ายกิจกรรมสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพกลุ่มฯ ส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตร ภายในวันที่ 30 มิถุนายน 2569 โดยสามารถดาวน์โหลดแบบรายงานต่าง ๆ ได้ตามลิงค์หรือ QR Code แนบท้ายคู่มือโครงการ

การติดตาม กำกับ และรายงานผล

1. สำนักงานเกษตรอำเภอ ติดตามพร้อมทั้งรวบรวมข้อมูลและจัดทำรายงานผลการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องให้สำนักงานเกษตรจังหวัด

2. สำนักงานเกษตรจังหวัด ติดตามและกำกับการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม พร้อมทั้งรวบรวมข้อมูลและจัดทำรายงานผลการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม ส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตรภายในระยะเวลาที่กำหนด

3. สำนักงานส่งเสริมและพัฒนากิจการเกษตร ติดตาม กำกับ และสนับสนุนการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมในพื้นที่จังหวัดที่รับผิดชอบให้บรรลุตามเป้าหมายและตัวชี้วัดโครงการ

หมายเหตุ

1. จังหวัดบันทึกข้อมูลผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ ในระบบรายงานผลการปฏิบัติงาน ส่งเสริมการเกษตร (e-Project Management System) ทาง <http://e-project.doae.go.th> ทันทีที่ดำเนินการในแต่ละกิจกรรมแล้วเสร็จ

2. จังหวัด/อำเภอบันทึกข้อมูลในระบบฐานข้อมูลเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการเกษตร ทาง <https://rbm.doae.go.th> ตาม แบบ กสก. (กิจกรรมเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร) เมื่อดำเนินโครงการเรียบร้อยแล้ว

3. การจัดอบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงาน สามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินกิจกรรมให้สอดคล้องกับสถานการณ์และมาตรการของอำเภอนั้น ๆ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ตามแผนและเป้าหมายที่กำหนด โดยการเบิกจ่ายให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ

6.1.2 เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

1) ขับเคลื่อนการดำเนินงานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

1.1) ประชุมเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนการดำเนินงานคณะกรรมการกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรระดับอำเภอ จำนวน 13 อำเภอ ๆ ละ 5 ราย รวม 65 ราย บุคคลเป้าหมาย ประกอบด้วย ประธานคณะกรรมการกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรระดับตำบล และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง โดยดำเนินการ ดังนี้

ที่	ตำบล/อำเภอ/จังหวัด	เป้าหมาย		งบประมาณ (บาท)	หน่วยงานที่เบิกจ่าย (จังหวัด/อำเภอ)
		จำนวน	หน่วยนับ		
1.	อ.เมืองมหาสารคาม	5	ราย	1,000	13 อำเภอ
2.	อ.แกดำ	5	ราย	1,000	
3.	อ.โกสุมพิสัย	5	ราย	1,000	
4.	อ.กันทรวิชัย	5	ราย	1,000	
5.	อ.เชียงยืน	5	ราย	1,000	
6.	อ.บรบือ	5	ราย	1,000	
7.	อ.นาเชือก	5	ราย	1,000	
8.	อ.พยัคฆภูมิพิสัย	5	ราย	1,000	
9.	อ.วาปีปทุม	5	ราย	1,000	
10.	อ.นาดูน	5	ราย	1,000	
11.	อ.ยางสีสุราช	5	ราย	1,000	
12.	อ.กุฉีรัง	5	ราย	1,000	
13.	อ.ชื่นชม	5	ราย	1,000	
รวม		65	ราย	13,000	

(1) สำนักงานเกษตรอำเภอวางแผนและเตรียมการประชุมฯ เพื่อทบทวนความเข้าใจร่วมกันถึงบทบาท หน้าที่ ภารกิจ รวมถึงทิศทางการพัฒนากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่ตอบสนองต่อบริบทของแต่ละอำเภอ โดยมีเนื้อหาครอบคลุมประเด็นสำคัญ เช่น การวิเคราะห์สถานการณ์ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร การส่งเสริมศักยภาพการบริหารจัดการกลุ่มและการพัฒนาอาชีพ และการเชื่อมโยงการตลาด เป็นต้น

(2) ดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนการดำเนินงานคณะกรรมการกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ระดับอำเภอ ตามแผนที่กำหนด พร้อมทั้งจัดให้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรระดับอำเภอชุดใหม่ เพื่อดำรงตำแหน่งแทนคณะกรรมการชุดเก่าที่ครบวาระในปี พ.ศ. 2569 และกำหนดแนวทางพร้อมทั้งจัดทำแผนขับเคลื่อนการดำเนินงานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรระดับอำเภอ ที่มุ่งเน้นการส่งเสริมบทบาทของผู้หญิงในระบบเกษตรกรรม และการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือทั้งภายในและระหว่างอำเภอ เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ยุกระดับศักยภาพกลุ่มสู่ Smart Group และกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรต้นแบบระดับอำเภอ

(3) ดำเนินการจัดทำและสง่ามค่าสิ่งแต่งตั้งคณะกรรมการกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรระดับอำเภอชุดใหม่ ให้สำนักงานเกษตรจังหวัด พร้อมทั้งรายงานผลให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ ทั้งนี้ เมื่อดำเนินการกิจกรรมเสร็จสิ้นแล้ว ให้สำนักงานเกษตรอำเภอรายงานผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรม ตามแบบรายงาน กมบ.ระดับอำเภอ ส่งให้สำนักงานเกษตรจังหวัด ภายในเดือน กุมภาพันธ์ 2569 และพร้อมทั้งบันทึกผลใน google form ตามที่กรมส่งเสริมการเกษตรกำหนด โดยสามารถดาวน์โหลดแบบรายงานต่าง ๆ ได้ตามลิงค์หรือ QR Code แนบท้ายคู่มือโครงการ **รายละเอียดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม** งบประมาณดำเนินการ จำนวน 13,000 บาท (อำเภอดำเนินการ)

1. ค่าอาหาร จำนวน 13 อำเภอ อำเภอละ 5 ราย รวม 65 ราย รายละ 1 มื้อ มื้อละ 100 บาท เป็นเงิน 6,500 บาท
2. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน 13 อำเภอ อำเภอละ 5 ราย รวม 65 ราย รายละ 2 มื้อ มื้อละ 25 บาท เป็นเงิน 3,250 บาท
3. ค่าพาหนะ จำนวน 13 อำเภอ อำเภอละ 5 ราย รวม 65 ราย ราย 50 บาท เป็นเงิน 3,250 บาท

1.2) ประชุมขับเคลื่อนการดำเนินงานคณะกรรมการกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ระดับจังหวัด

บุคคลเป้าหมาย ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 10 คน

ที่	ตำบล/อำเภอ/จังหวัด	เป้าหมาย		งบประมาณ (บาท)	หน่วยงานที่ เบิกจ่าย (จังหวัด/อำเภอ)
		จำนวน	หน่วยนับ		
1.	สำนักงานเกษตรจังหวัดมหาสารคาม	10	ราย	1,900	จังหวัด
	รวม	10	ราย	1,900	

(1) สำนักงานเกษตรจังหวัดวางแผนและเตรียมการจัดประชุมขับเคลื่อนการดำเนินงานคณะกรรมการกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ระดับจังหวัด ในรูปแบบออนไลน์ เพื่อทบทวนความเข้าใจร่วมกันถึงบทบาท หน้าที่ ภารกิจ รวมถึงทิศทางการพัฒนากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่ตอบสนองต่อบริบทของแต่ละจังหวัด โดยมีเนื้อหาครอบคลุมประเด็นสำคัญ เช่น การวิเคราะห์สถานการณ์ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร การ

ส่งเสริมศักยภาพการบริหารจัดการกลุ่มและการพัฒนาอาชีพ ภาวะผู้นำและการพัฒนาศักยภาพ การเพิ่มมูลค่า ผลิตผลเกษตรและการตลาด การเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรม และการเชื่อมโยงเครือข่าย เป็นต้น

(2) ดำเนินการจัดประชุมฯ ตามแผนที่กำหนด พร้อมทั้งจัดให้มีการเลือกตั้ง คณะกรรมการกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรระดับจังหวัดชุดใหม่ ในรูปแบบออนไลน์ เพื่อดำรงตำแหน่งแทน คณะกรรมการฯ ชุดเก่าที่ครบวาระในปี พ.ศ. 2569 กำหนดแนวทางและจัดทำแผนขับเคลื่อนการดำเนินงาน กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรระดับจังหวัด ที่มุ่งเน้นการส่งเสริมบทบาทของผู้หญิงในระบบเกษตรกรรม และการพัฒนา เครือข่ายความร่วมมือระดับจังหวัด เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และยกระดับศักยภาพกลุ่ม สู่ Smart Group และกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรต้นแบบระดับจังหวัด

(3) ดำเนินการจัดทำและส่งสำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการกลุ่มแม่บ้าน เกษตรกรระดับจังหวัดชุดใหม่ ให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร พร้อมทั้งรายงานผลให้กรมส่งเสริม การเกษตรทราบ

ทั้งนี้ เมื่อดำเนินการกิจกรรมเสร็จสิ้นแล้ว ให้สำนักงานเกษตรจังหวัดรายงานผล การดำเนินโครงการ/กิจกรรม ตามแบบรายงาน กทบ.ระดับจังหวัด ส่งให้สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการ เกษตร ที่ 1 – 6 และกรมส่งเสริมการเกษตร ภายในเดือนมีนาคม 2569 และพร้อมทั้งบันทึกผลใน google form ตามที่กรมส่งเสริมการเกษตรกำหนด โดยสามารถดาวน์โหลดแบบรายงานต่าง ๆ ได้ตามลิงค์หรือ QR Code แนบท้ายคู่มือโครงการ

รายละเอียดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม งบประมาณดำเนินการ จำนวน 1,900 บาท (จังหวัดดำเนินการ)

1. ค่าอาหาร จำนวน 10 ราย รายละ 1 มื้อ มื้อละ 100 บาท เป็นเงิน 1,000 บาท
2. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน 10 ราย รายละ 2 มื้อ มื้อละ 25 บาท เป็นเงิน 500 บาท
3. ค่าใช้จ่ายสำหรับการประชุม เช่น ค่าวัสดุ อุปกรณ์ ค่าเอกสารประกอบการถ่ายทอดความรู้ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการประชุม เป็นเงิน 400 บาท

2) พัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรสู่ Smart Group

สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ คัดเลือกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร จังหวัดละ 1 กลุ่ม สมาชิกกลุ่มละ 15 ราย โดยพิจารณาคัดเลือกจาก

(1) เป็นกลุ่มที่มีผลการประเมินศักยภาพกลุ่มอยู่ในระดับปานกลางหรือปรับปรุง หรือ เป็นกลุ่มที่มีการจัดตั้งใหม่

(2) ต้องเป็นกลุ่มที่ไม่เคยได้รับการพัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรสู่ Smart Group ภายใต้โครงการ/กิจกรรมสร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิตด้านการเกษตร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 – 2568

(3) สมาชิกกลุ่มต้องไม่มีประวัติหรือรายชื่อเป็นเกษตรกรที่มีการเผาในพื้นที่การเกษตร

(4) มีการขึ้นทะเบียนเกษตรกร (ทบก.) ทั้งนี้ หากครัวเรือนของสมาชิกกลุ่มมีการขึ้น ทะเบียนเกษตรกรเป็นหัวหน้าครัวเรือนไว้แล้ว ให้เพิ่มข้อมูลสมาชิกกลุ่มรายนั้นในส่วน of สมาชิกครัวเรือน

ทั้งนี้ เพื่อเข้าสู่กระบวนการพัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรกลุ่ม Smart Group ให้มีผลการประเมินตามเกณฑ์การประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร (3ก) เพิ่มขึ้นอย่างน้อย 1 ระดับ หลังจากการเข้าร่วมโครงการ โดยมีกระบวนการพัฒนา ดังนี้

2.1) จัดกระบวนการถ่ายทอดความรู้และฝึกปฏิบัติ เพื่อพัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรกลุ่ม Smart Group จำนวน 2 ครั้ง ๆ ละ 1 วัน รวมระยะเวลา 2 วัน โดยดำเนินการ ดังนี้

ที่	ตำบล/อำเภอ/จังหวัด	เป้าหมาย		งบประมาณ (บาท)	หน่วยงานที่ เบิกจ่าย (จังหวัด/อำเภอ)
		จำนวน	หน่วยนับ		
1.	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรตำบลจัวบา ต.จัวบา อ.วาปีปทุม	15	ราย	6,000	อำเภอ
รวม		15	ราย	6,000	

(1) ผู้เข้าร่วมโครงการทำการประเมินผลก่อนเข้าร่วมโครงการ ดังนี้

(1.1) ประเมินคุณสมบัติเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) ก่อนเข้าร่วมโครงการ ตามแบบฟอร์มและเกณฑ์การประเมินคุณสมบัติเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)

(1.2) ประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร (3ก) ก่อนเข้าร่วมโครงการตามแบบฟอร์มและเกณฑ์การประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร (3ก)

(2) วิเคราะห์ศักยภาพกลุ่ม/พื้นที่/ชุมชน เพื่อจัดทำแผนการผลิตรายบุคคล (IFPP) ในภาพรวมกลุ่ม และวางแผนการพัฒนาทักษะการบริหารจัดการกลุ่มสู่ Smart Group ที่ครอบคลุม 5 ด้าน ได้แก่

(2.1) ด้านการบริหารจัดการกลุ่ม

(2.2) ด้านการบริหารทุนและทรัพยากร

(2.3) ด้านการพัฒนาความรู้และความสามารถของสมาชิก

(2.4) ด้านกระบวนการพัฒนาสินค้าและบริการ

(2.5) ด้านสาธารณประโยชน์/การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โดยนำผลการประเมินคุณสมบัติเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) ในประเด็นที่ควรพัฒนารายบุคคลของสมาชิกกลุ่ม และผลการประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร (3ก) ของกลุ่ม มาประกอบการวิเคราะห์ Problem Pain Points เพื่อจัดทำเป็นหลักสูตรการเรียนรู้ระดับพื้นฐานที่เหมาะสม ซึ่งประกอบด้วย

- การเสริมองค์ความรู้และสร้างทักษะในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (Agricultural Production)

- การเสริมองค์ความรู้และสร้างทักษะในการเพิ่มมูลค่าผลผลิต พัฒนาผลิตภัณฑ์ และการบริหารจัดการธุรกิจเกษตรเบื้องต้น (Agricultural Business)

- การเสริมองค์ความรู้และสร้างทักษะในการจัดการการตลาดสินค้าเกษตรและช่องทางการค้าสมัยใหม่ (Agricultural Marketing)

(3) จัดกระบวนการถ่ายทอดความรู้และฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรการเรียนรู้ระดับพื้นฐาน แผนการผลิตรายบุคคล (IFPP) และแผนการพัฒนาทักษะการบริหารจัดการกลุ่ม Smart Group โดยมีเนื้อหา/หลักสูตรเช่น การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (Production) การจัดการผลผลิต และการเพิ่มมูลค่า (Value Chain) มาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร (อย. มผช. GI Organic) สถานการณ์ภาพรวมที่มีผลกระทบต่อภาคการเกษตร การปฏิบัติตามแนวทางการใช้แรงงานที่ดีในงานเกษตรกรรม (ตามประกาศของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงาน) การเพิ่มมูลค่าผลผลิต การพัฒนาผลิตภัณฑ์/สินค้าและบริการ การจัดการตลาดสินค้าเกษตรและช่องทางการค้าสมัยใหม่ (Marketing) พื้นฐานการเป็นผู้ประกอบการเกษตรเบื้องต้น เทคโนโลยีที่สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่ม และการตลาดออนไลน์ (E-Commerce, Social Media Marketing) เป็นต้น รวมถึงจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรที่เป็น Smart Group หรือกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรที่เป็นผู้ประกอบการเกษตร เพื่อนำมาขยายผลสู่การพัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการให้เป็น Smart Group ได้ตามความเหมาะสม พร้อมทั้งจัดทำแผนการพัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร Smart Group เพื่อเตรียมเสนอขอรับการสนับสนุนต่อไป

ทั้งนี้ ให้สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ รายงานการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร Smart Group ตามแบบ กทบ.SG-1 ส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตร ภายในวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2569 และพร้อมทั้งบันทึกผลใน google form ตามที่กรมส่งเสริมการเกษตรกำหนด โดยสามารถดาวน์โหลดแบบรายงานต่าง ๆ ได้ตามลิงค์หรือ QR Code แนบท้ายคู่มือโครงการ

หมายเหตุ

สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ ต้องจัดส่งแบบ กทบ.SG-1 และแผนการผลิตรายบุคคล (IFPP) ในภาพรวมของกลุ่ม ให้กองพัฒนาเกษตรกรวิเคราะห์ความสอดคล้องของแบบ IFPP และแผนการพัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร Smart Group ตามแบบ กทบ.SG-1 ก่อน จึงจะดำเนินการขอรับการสนับสนุนฯ กิจกรรมข้อ 2.2) ได้

รายละเอียดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม งบประมาณดำเนินการ จำนวน 6,000 บาท (อำเภอดำเนินการ)

1. ค่าอาหาร จำนวน 15 ราย รายละ 2 มื้อ มื้อละ 100 บาท เป็นเงิน 3,000 บาท
2. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน 15 ราย รายละ 4 มื้อ มื้อละ 25 บาท เป็นเงิน 1,500 บาท
3. ค่าใช้จ่ายสำหรับการถ่ายทอดความรู้ เช่น ค่าวัสดุ อุปกรณ์ ค่าเอกสารประกอบการถ่ายทอดความรู้และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการถ่ายทอดความรู้ เป็นเงิน 1,000 บาท
4. ค่าเบี้ยเลี้ยงและค่าชดเชยน้ำมันเชื้อเพลิงเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานระดับอำเภอ เป็นเงิน 500 บาท

2.2) สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร Smart Group (งบประมาณงวดที่ 2)

(1) สำนักงานเกษตรจังหวัดและสำนักงานเกษตรอำเภอ ร่วมกับกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ดำเนินการตามแผนพัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร Smart Group โดยเตรียมรายการจัดซื้อภายในวงเงินงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุน ยกตัวอย่างรายการ ดังนี้

(1.1) ปัจจัยการผลิต เช่น ผลผลิตทางการเกษตร วัตถุดิบในการแปรรูป เป็นต้น
(1.2) วัสดุงานบ้านงานครัว เช่น ถาดอลูมิเนียม ตะแกรง ถ้วยตวง และช้อนตวง เป็นต้น

(1.3) ค่าใช้จ่ายในการออกแบบและจัดทำบรรจุภัณฑ์และสติ๊กเกอร์

(1.4) ปัจจัยอื่น ๆ ที่จำเป็น เพื่อการพัฒนาผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ โดยดำเนินการตามแผนและความต้องการของกลุ่ม ทั้งนี้ ต้องไม่เป็นการใช้จ่ายงบประมาณที่มีลักษณะเป็นงบลงทุนหรือรายจ่ายที่จ่ายในลักษณะค่าครุภัณฑ์ ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ซึ่งการเบิกจ่ายให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ โดยเคร่งครัด

(2) สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ ดำเนินการจัดซื้อปัจจัยการผลิต/วัสดุงานบ้านงานครัว/ค่าใช้จ่ายในการออกแบบและจัดทำบรรจุภัณฑ์และสติ๊กเกอร์ และปัจจัยอื่น ๆ ตามแผนและความต้องการของกลุ่ม ภายในวงเงินงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุน และส่งมอบให้กลุ่มดำเนินการตามแผนการพัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรสู่ Smart Group ต่อไป โดยให้จัดทำบัญชีรายการสิ่งของที่ส่งมอบฯ ให้กลุ่มเก็บไว้เป็นหลักฐาน 1 ชุด สำเนาเอกสารเก็บไว้ที่สำนักงานเกษตรจังหวัด 1 ชุด และสำนักงานเกษตรอำเภอ 1 ชุด

ทั้งนี้ เมื่อดำเนินกิจกรรมเสร็จสิ้นแล้ว ให้สำนักงานเกษตรจังหวัด/สำนักงานเกษตรพื้นที่กรุงเทพมหานคร ดำเนินการ ดังนี้

(1) ให้สมาชิกกลุ่มที่เข้าร่วมโครงการ **ประเมินคุณสมบัติเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) หลังเข้าร่วมโครงการ** ตามแบบฟอร์มและเกณฑ์การประเมินคุณสมบัติเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) (แบบฟอร์มเดิมที่ใช้ประเมินก่อนเข้าร่วมโครงการ)

(2) ให้กลุ่มที่เข้าร่วมโครงการ **ประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร (3ก) หลังเข้าร่วมโครงการ** ตามแบบฟอร์มและเกณฑ์การประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร (3ก) (แบบฟอร์มเดิมที่ใช้ประเมินก่อนเข้าร่วมโครงการ)

(3) ร่วมกันวางแผนขยายผลถ่ายทอดองค์ความรู้สู่สมาชิกกลุ่มรายอื่น ๆ และ/หรือแผนการดำเนินงานในปีต่อไป

(4) รายงานผลการดำเนินงานกิจกรรมพัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรสู่ Smart Group ตามแบบ กทบ.SG-2 ส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตร ภายในวันที่ 30 มิถุนายน 2569 และพร้อมทั้งบันทึกผลใน google form ตามที่กรมส่งเสริมการเกษตรกำหนด โดยสามารถดาวน์โหลดแบบรายงานต่าง ๆ ได้ตามลิงค์หรือ QR Code แนบท้ายคู่มือโครงการ

3) พัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรสู่ผู้ประกอบการด้านการเกษตร

สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ ดำเนินการคัดเลือกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร จังหวัดละ 1 กลุ่ม สมาชิกกลุ่มละ 15 ราย โดยพิจารณาคัดเลือกจาก

(1) เป็นกลุ่มที่มีผลการประเมินศักยภาพกลุ่มอยู่ในระดับดีเป็นลำดับแรก ในกรณีที่ยังไม่มีกลุ่มที่มีผลการประเมินกลุ่มอยู่ในระดับดี ให้พิจารณากลุ่มที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง และมีความพร้อมและศักยภาพในการพัฒนาเป็นผู้ประกอบการด้านการเกษตรเป็นลำดับถัดไป

(2) ต้องเป็นกลุ่มที่ไม่เคยได้รับการพัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรสู่การเป็นผู้ประกอบการเกษตรเบื้องต้น ภายใต้โครงการ/กิจกรรมสร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิตด้านการเกษตร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 – 2568

(3) สมาชิกกลุ่มต้องไม่มีประวัติหรือรายชื่อเป็นเกษตรกรที่มีการเผาในพื้นที่การเกษตร

(4) มีการขึ้นทะเบียนเกษตรกร (ทบก.) ทั้งนี้ หากครัวเรือนของสมาชิกกลุ่มมีการขึ้นทะเบียนเกษตรกรเป็นหัวหน้าครัวเรือนไว้แล้ว ให้เพิ่มข้อมูลสมาชิกกลุ่มรายนั้นในส่วนของสมาชิกครัวเรือน ทั้งนี้ เพื่อเข้าสู่กระบวนการพัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรสู่ผู้ประกอบการด้านการเกษตร ให้มีผลการประเมินตามเกณฑ์การประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร (3ก) เพิ่มขึ้นอย่างน้อย 1 ระดับ หลังจากการเข้าร่วมโครงการ โดยมีกระบวนการพัฒนา ดังนี้

3.1) จัดกระบวนการถ่ายทอดความรู้และฝึกปฏิบัติ เพื่อพัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรสู่ผู้ประกอบการด้านการเกษตร จำนวน 2 ครั้ง ๆ ละ 1 วัน รวมระยะเวลา 2 วัน โดยดำเนินการ ดังนี้

ที่	ตำบล/อำเภอ/จังหวัด	เป้าหมาย		งบประมาณ (บาท)	หน่วยงานที่ เบิกจ่าย (จังหวัด/อำเภอ)
		จำนวน	หน่วยนับ		
1.	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรวิสาหกิจชุมชนบ้านนาโพธิ์ ต.นาโพธิ์ อ.กุตุรง	15	ราย	6,000	อำเภอ
	รวม	15	ราย	6,000	

(1) ผู้เข้าร่วมโครงการทำการประเมินผลก่อนเข้าร่วมโครงการ ดังนี้

(1.1) ประเมินคุณสมบัติเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) ก่อนเข้าร่วมโครงการ ตามแบบฟอร์มและเกณฑ์การประเมินคุณสมบัติเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) และประเมินความเป็นผู้ประกอบการเกษตร ก่อนเข้าร่วมโครงการ ตามแบบประเมินความเป็นผู้ประกอบการเกษตร

(1.2) ประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร (3ก) ก่อนเข้าร่วมโครงการ ตามแบบฟอร์มและเกณฑ์การประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร (3ก)

(2) วิเคราะห์ศักยภาพกลุ่ม/พื้นที่/ชุมชน เพื่อจัดทำแผนการผลิตรายบุคคล (IFPP) ในภาพรวมกลุ่ม พร้อมทั้งฝึกทักษะการจัดทำแผนธุรกิจเกษตร และวางแผนการพัฒนาศักยภาพกลุ่มผู้ประกอบการด้านการเกษตร โดยวิเคราะห์ข้อมูลความเสี่ยงประกอบการจัดทำแผน ดังนี้

(2.1) ด้านผลิตภาพการผลิต

(2.2) ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

(2.3) ด้านความก้าวหน้าของเทคโนโลยีเกษตร

(2.4) ด้านสังคมเกษตรกรรม

(2.5) ด้านรูปแบบการเกษตรและบริการทางการเกษตร

(2.6) ด้านการประเมินความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยง

(2.7) ด้านการบริหารต้นทุนและกระแสเงินสดครัวเรือน

โดยนำผลการประเมินคุณสมบัติเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) ในประเด็นที่ควรพัฒนารายบุคคลของสมาชิกกลุ่ม ผลการประเมินความเป็นผู้ประกอบการเกษตรของสมาชิกกลุ่ม และผลการประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร (3ก) ของกลุ่ม มาประกอบการวิเคราะห์ Problem Pain Points เพื่อจัดทำเป็นหลักสูตรการเรียนรู้ที่เหมาะสม ซึ่งประกอบด้วย

- การเสริมทักษะในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (Agricultural Production)
- การเสริมทักษะในการเพิ่มมูลค่าผลผลิต พัฒนาผลิตภัณฑ์/สินค้าและบริการ และการบริหารจัดการธุรกิจเกษตร (Agricultural Business)
- การเสริมทักษะในการจัดการการตลาดสินค้าเกษตรและช่องทางการค้าสมัยใหม่ (Agricultural Marketing)

(3) จัดกระบวนการถ่ายทอดความรู้และฝึกปฏิบัติ ตามหลักสูตรการเรียนรู้ แผนการผลิตรายบุคคล (IFPP) แผนธุรกิจเกษตร และแผนการพัฒนาศักยภาพกลุ่มผู้ประกอบการด้านการเกษตร โดยมีเนื้อหา/หลักสูตร เช่น การพัฒนาศักยภาพกลุ่มสู่การเป็นผู้ประกอบการด้านการเกษตร การจัดทำแผนธุรกิจเกษตร การจัดการผลผลิตและการเพิ่มมูลค่า (Value Chain) การพัฒนาผลิตภัณฑ์/สินค้าและบริการ การพัฒนาไปสู่การเป็น Smart Community การตลาดออนไลน์ (E-Commerce, Social Media Marketing) และการปฏิบัติตามแนวทางการใช้แรงงานที่ดีในงานเกษตรกรรม (ตามประกาศของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงาน) เป็นต้น พร้อมทั้งเสริมทักษะที่สำคัญของเกษตรกร 5 ด้าน ประกอบด้วย Growth Mindset & Anti Fragile (ความพยายามและการฝึกฝน) Learning Skills (การเรียนรู้สิ่งใหม่) Financial Literacy (การจัดสรรและการบริหารการเงิน) Digital Literacy (ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล) และ ESG Literacy for Resilience (ความตระหนักต่อสิ่งแวดล้อม สังคม องค์กร) รวมถึงจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรที่ผู้ประกอบการด้านการเกษตร เพื่อนำมาขยายผลสู่การพัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการให้เป็นผู้ประกอบการด้านการเกษตร พร้อมทั้งจัดทำแผนการพัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรสู่ผู้ประกอบการด้านการเกษตร เพื่อเตรียมเสนอขอรับการสนับสนุนต่อไป

ทั้งนี้ ให้สำนักงานเกษตรจังหวัดและสำนักงานเกษตรอำเภอ รายงานผลการถ่ายทอดความรู้และฝึกปฏิบัติ ตามแบบ กทบ.ผปก.-1 ส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตร ภายในวันที่ 15 มีนาคม 2569 และพร้อมทั้งบันทึกผลใน google form ตามที่กรมส่งเสริมการเกษตรกำหนด โดยสามารถดาวน์โหลดแบบรายงานต่าง ๆ ได้ตามลิงค์หรือ QR Code แนบท้ายคู่มือโครงการ

หมายเหตุ

สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ **ต้องจัดส่งแบบ กทบ.ผปก.-1 และแผนการผลิตรายบุคคล (IFPP) ในภาพรวมของกลุ่ม ให้กองพัฒนาเกษตรกรวิเคราะห์ความสอดคล้องของแบบ IFPP และแผนการพัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรสู่ผู้ประกอบการด้านการเกษตร ตามแบบ กทบ.ผปก.-1 ก่อน** จึงจะดำเนินการขอรับการสนับสนุนฯ กิจกรรมข้อ 3.2) ได้

รายละเอียดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม งบประมาณดำเนินการ จำนวน 6,000 บาท (อำเภอดำเนินการ)

1. ค่าอาหาร จำนวน 15 ราย รายละ 2 มื้อ มื้อละ 100 บาท เป็นเงิน 3,000 บาท
2. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน 15 ราย รายละ 4 มื้อ มื้อละ 25 บาท เป็นเงิน 1,500 บาท
3. ค่าใช้จ่ายสำหรับการถ่ายทอดความรู้ เช่น ค่าวัสดุ อุปกรณ์ ค่าเอกสารประกอบการถ่ายทอดความรู้ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการถ่ายทอดความรู้ เป็นเงิน 1,000 บาท
4. ค่าเบี้ยเลี้ยงและค่าชดเชยน้ำมันเชื้อเพลิงเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานระดับอำเภอ เป็นเงิน 500 บาท

3.2) สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรสู่ผู้ประกอบการด้านการเกษตร (งบประมาณงวดที่ 2)

(1) สำนักงานเกษตรจังหวัดและสำนักงานเกษตรอำเภอ ร่วมกับกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ดำเนินการตามแผนการพัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรสู่ผู้ประกอบการด้านการเกษตร โดยเตรียมรายการจัดซื้อปัจจัยการผลิต/วัสดุอุปกรณ์ในการผลิตและการแปรรูป/ค่าใช้จ่ายในการออกแบบและจัดทำบรรจุภัณฑ์และสติ๊กเกอร์ และค่าใช้จ่ายด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ ยกตัวอย่างรายการ ดังนี้

- (1.1) ปัจจัยการผลิต เช่น ผลผลิตทางการเกษตร วัตถุดิบในการแปรรูป เป็นต้น
- (1.2) วัสดุงานบ้านงานครัว เช่น ถาดอลูมิเนียม ตะแกรง ถ้วยตวง และช้อนตวง เป็นต้น

- (1.3) ค่าใช้จ่ายในการออกแบบและจัดทำบรรจุภัณฑ์และสติ๊กเกอร์
- (1.4) ค่าใช้จ่ายด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์
- (1.5) ปัจจัยอื่น ๆ ที่จำเป็น เพื่อการพัฒนาผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ตามแผนธุรกิจเกษตรของกลุ่ม ทั้งนี้ ต้องไม่เป็นการใช้งบประมาณที่มีลักษณะเป็นงบลงทุนหรือรายจ่าย ที่จ่ายในลักษณะค่าครุภัณฑ์ ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ซึ่งการเบิกจ่ายให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการโดยเคร่งครัด

(2) สำนักงานเกษตรจังหวัด ร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ ดำเนินการจัดซื้อจัดซื้อปัจจัยการผลิต/วัสดุอุปกรณ์ในการผลิตและการแปรรูป/ค่าใช้จ่ายในการออกแบบและจัดทำบรรจุภัณฑ์และสติ๊กเกอร์/ค่าใช้จ่ายด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ และปัจจัยอื่น ๆ ตามแผนและความต้องการของกลุ่มภายในวงเงินงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุน และส่งมอบให้กลุ่มดำเนินการตามแผนการพัฒนาศักยภาพกลุ่มสู่ผู้ประกอบการด้านการเกษตร ต่อไป โดยให้จัดทำบัญชีรายการสิ่งของที่ส่งมอบฯ ให้กลุ่มเก็บไว้เป็นหลักฐาน 1 ชุด สำเนาเอกสารเก็บไว้ที่สำนักงานเกษตรจังหวัด 1 ชุด และสำนักงานเกษตรอำเภอ 1 ชุด

ทั้งนี้ เมื่อดำเนินกิจกรรมเสร็จสิ้นแล้ว ให้สำนักงานเกษตรจังหวัด/สำนักงานเกษตรอำเภอ ดำเนินการ ดังนี้

- (1) ให้สมาชิกกลุ่มที่เข้าร่วมโครงการ **ประเมินคุณสมบัติเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) หลังเข้าร่วมโครงการ** ตามแบบฟอร์มและเกณฑ์การประเมินคุณสมบัติเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) (แบบฟอร์มเดิมที่ใช้ประเมินก่อนเข้าร่วมโครงการ) และ**ประเมินความเป็น**

ผู้ประกอบการเกษตร หลังเข้าร่วมโครงการ ตามแบบประเมินความเป็นผู้ประกอบการเกษตร (แบบฟอร์มเดิมที่ใช้ประเมินก่อนเข้าร่วมโครงการ)

(2) ให้อำเภอที่เข้าร่วมโครงการ **ประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร (3ก) หลังเข้าร่วมโครงการ** ตามแบบฟอร์มและเกณฑ์การประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร (3ก) (แบบฟอร์มเดิมที่ใช้ประเมินก่อนเข้าร่วมโครงการ)

(3) ร่วมกันวางแผนการพัฒนาผลิตภัณฑ์/สินค้าและบริการ และการตลาดของกลุ่ม และ/หรือแผนการดำเนินงานในปีต่อไป

(4) รายงานผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรม ตามแบบ กทบ.ผปก.-2 ส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตร ภายในวันที่ 30 มิถุนายน 2569 และพร้อมทั้งบันทึกผลใน google form ตามที่กรมส่งเสริมการเกษตรกำหนด โดยสามารถดาวน์โหลดแบบรายงานต่าง ๆ ได้ตามลิงค์หรือ QR Code แนบท้ายคู่มือโครงการ

4) ส่งเสริมการสร้าง ความมั่นคงด้านอาหารเพื่อการบริโภคในครัวเรือนเกษตรกรและชุมชน การคัดเลือกผู้เข้าร่วมโครงการและพื้นที่เป้าหมาย

สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ พิจารณาคัดเลือกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในพื้นที่เป้าหมาย จังหวัดละ 1 กลุ่ม กลุ่มละ 15 ราย โดยพิจารณาการคัดเลือกจากหลักเกณฑ์ ดังนี้

(1) ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมการส่งเสริมความมั่นคงด้านอาหารระดับชุมชนมาก่อน

(2) เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการไม่มีประวัติหรือรายชื่อเป็นเกษตรกรที่มีการเผา

ในพื้นที่การเกษตร

(3) เป็นพื้นที่ที่มีความพร้อมในการดำเนินงานส่งเสริมการสร้าง ความมั่นคงด้านอาหารเพื่อการบริโภคในครัวเรือนเกษตรกรและชุมชน โดยพิจารณาจากข้อใดข้อหนึ่ง

(3.1) เป็นพื้นที่เสี่ยงต่อความมั่นคงด้านอาหาร

(3.2) เป็นพื้นที่ที่มีค่าข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานของกรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566 – 2570 โดยพิจารณาจากตัวชี้วัด หมวดสุขภาพ มาตรฐานความเป็นอยู่ และหมวดเศรษฐกิจ

(3.3) เป็นพื้นที่ที่มีการดำเนินงานโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน ตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และมีการดำเนินงานกลุ่มยุวเกษตรกร ทั้งนี้ เพื่อเข้ากระบวนการส่งเสริมการสร้าง ความมั่นคงด้านอาหารเพื่อการบริโภคในครัวเรือนเกษตรกรและชุมชน ให้มีผลการประเมินตามเกณฑ์การประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร (3ก) เพิ่มขึ้นอย่างน้อย 1 ระดับ หลังจากการเข้าร่วมโครงการ โดยมีกระบวนการพัฒนา ดังนี้

4.1) จัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์และจัดทำแผนสร้างความมั่นคงด้านอาหารเพื่อการบริโภคในครัวเรือนเกษตรกรและชุมชน จำนวน 1 ครั้ง ระยะเวลา 1 วัน โดยดำเนินการ ดังนี้

ที่	ตำบล/อำเภอ/จังหวัด	เป้าหมาย		งบประมาณ (บาท)	หน่วยงานที่เบิกจ่าย (จังหวัด/อำเภอ)
		จำนวน	หน่วยนับ		
1.	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรกลุ่มพัฒนาหม่อน ไหมบ้านบุงจ้าว ต.แวงตง อ.ยางสีสุราช	15	ราย	3,000	อำเภอ
รวม		15	ราย	3,000	

(1) ผู้เข้าร่วมโครงการทำการประเมินผลก่อนเข้าร่วมโครงการ ดังนี้

(1.1) ประเมินสถานการณ์ความมั่นคงด้านอาหาร ตามแบบฟอร์มการประเมินผลความมั่นคงด้านอาหารในครัวเรือนและชุมชน ทั้งในระดับครัวเรือนและระดับชุมชน พร้อมทั้งบันทึกผลใน google form ตามที่กรมส่งเสริมการเกษตรกำหนด

(1.2) ประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร (3ก) ตามแบบประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร (3ก)

(2) วิเคราะห์ Problem Pain Points เพื่อหาจุดอ่อน จุดแข็ง ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการส่งเสริมความมั่นคงด้านอาหารพื้นที่/ชุมชน

(3) จัดกระบวนการถ่ายทอดความรู้ที่มีเนื้อหา/หลักสูตร เช่น การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงด้านอาหารและภาคการเกษตร และการส่งเสริมความมั่นคงด้านอาหารระดับชุมชน เป็นต้น และร่วมกันจัดทำแผนที่อาหารของชุมชน พร้อมทั้งจัดทำแผนสร้างความมั่นคงด้านอาหารเพื่อการบริโภคในครัวเรือนเกษตรกรและชุมชน

รายละเอียดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม งบประมาณดำเนินการ จำนวน 3,000 บาท (อำเภอดำเนินการ)

1. ค่าอาหาร จำนวน 15 ราย รายละ 1 มื้อ มื้อละ 100 บาท เป็นเงิน 1,500 บาท
2. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน 15 ราย รายละ 2 มื้อ มื้อละ 25 บาท เป็นเงิน 750 บาท
3. ค่าใช้จ่ายสำหรับการถ่ายทอดความรู้ เช่น ค่าวัสดุ อุปกรณ์ ค่าเอกสารประกอบการถ่ายทอดความรู้ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการถ่ายทอดความรู้ เป็นเงิน 250 บาท
4. ค่าเบี้ยเลี้ยงและค่าชดเชยน้ำมันเชื้อเพลิงเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานระดับอำเภอ เป็นเงิน 500 บาท

4.2) จัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะด้านการเกษตรและเคหกิจเกษตรตามแผนสร้างความมั่นคงด้านอาหารเพื่อการบริโภคในครัวเรือนเกษตรกรและชุมชน จำนวน 1 ครั้ง ระยะเวลา 2 วัน โดยดำเนินการ ดังนี้

ที่	ตำบล/อำเภอ/จังหวัด	เป้าหมาย		งบประมาณ (บาท)	หน่วยงานที่ เบิกจ่าย (จังหวัด/อำเภอ)
		จำนวน	หน่วยนับ		
1.	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรกลุ่มพัฒนาหม่อน ไหมบ้านปุงง้าว ต.แวงดง อ.ยางสีสุราช	15	ราย	6,000	อำเภอ
	รวม	15	ราย	6,000	

(1) จัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะด้านการเกษตรและเคหกิจเกษตร ตามแผนสร้างความมั่นคงด้านอาหารเพื่อการบริโภคในครัวเรือนเกษตรกรและชุมชน โดยมีเนื้อหา/หลักสูตรด้านการเกษตร เช่น การผลิตพืชปลอดภัย การป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยชีววิธี การขยาย/การเก็บสำรองพันธุ์พืช/พันธุ์สัตว์ และการบริหารจัดการทุนในการสร้างแหล่งอาหาร เป็นต้น และด้านเคหกิจเกษตร เช่น ภาวะโภชนาการที่เหมาะสมของประชากรทุกช่วงวัย การประกอบอาหารตามหลักโภชนาการ การถนอมและแปรรูปอาหารเพื่อบริโภคและเพิ่มรายได้ การปฏิบัติตามแนวทางการใช้แรงงานที่ดีในงานเกษตรกรรม (ตามประกาศของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงาน) และการจัดทำบ้านเกษตรสมบูรณ์เพิ่มพูนสุขภาพ เป็นต้น

(2) คัดเลือกครอบครัวต้นแบบบ้านเกษตรสมบูรณ์เพิ่มพูนสุขภาพ จากผู้ที่เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน 3 ครัวเรือน เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้และขยายผลการสร้างความมั่นคงด้านอาหารให้กับคนในชุมชน และพื้นที่ใกล้เคียง อย่างน้อย 3 ครัวเรือน (อัตราส่วน 1 : 1) โดยพิจารณาจากคุณสมบัติ ดังนี้

(2.1) มีความพร้อมและสมัครใจเข้าร่วมเป็นครัวเรือนต้นแบบ

(2.2) มีการจัดการบ้านเรือนและสภาพแวดล้อมในการประกอบอาชีพการเกษตรที่ดี

(2.3) สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้/ถ่ายทอดความรู้ให้กับบุคคลอื่นได้

ทั้งนี้ ให้สำนักงานเกษตรจังหวัด/สำนักงานเกษตรอำเภอ รายงานผลการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะฯ ตามแบบ คมค. 1 ส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตร ภายในวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2569 และบันทึกผล ใน google form ตามที่กรมส่งเสริมการเกษตรกำหนด โดยสามารถดาวน์โหลดแบบรายงานต่าง ๆ ได้ตามลิงค์หรือ QR Code แนบท้ายคู่มือโครงการ

หมายเหตุ

สำนักงานเกษตรจังหวัด/สำนักงานเกษตรอำเภอ ต้องจัดส่งแบบ คมค. 1 ให้กองพัฒนาเกษตรกร วิเคราะห์ความสอดคล้องตามแผนสร้างความมั่นคงด้านอาหารเพื่อการบริโภคในครัวเรือนเกษตรกรและชุมชนก่อน จึงจะดำเนินการขอรับการสนับสนุนฯ กิจกรรมข้อ 4.3) ได้

รายละเอียดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม งบประมาณดำเนินการ จำนวน 6,000 บาท (อำเภอดำเนินการ)

1. ค่าอาหาร จำนวน 15 ราย รายละ 2 มื้อ มื้อละ 100 บาท เป็นเงิน 3,000 บาท
2. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน 15 ราย รายละ 4 มื้อ มื้อละ 25 บาท เป็นเงิน 1,500 บาท

3. ค่าใช้จ่ายสำหรับการถ่ายทอดความรู้ เช่น ค่าวัสดุ อุปกรณ์ ค่าเอกสารประกอบการถ่ายทอดความรู้ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการถ่ายทอดความรู้ เป็นเงิน 1,000 บาท
4. ค่าเบี้ยเลี้ยงและค่าชดเชยน้ำมันเชื้อเพลิงเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานระดับอำเภอ เป็นเงิน 500 บาท

4.3) สนับสนุนปัจจัยการผลิตในการสร้างแหล่งอาหารเพื่อการบริโภคในครัวเรือน เกษตรกรและชุมชน (งบประมาณงวดที่ 2)

(1) สำนักงานเกษตรจังหวัดและสำนักงานเกษตรอำเภอ ร่วมกับเกษตรกร ผู้เข้าร่วมโครงการ ดำเนินการตามแผนสร้างความมั่นคงด้านอาหารเพื่อการบริโภคในครัวเรือนเกษตรกรและชุมชน เพื่อจัดทำรายการปัจจัยการผลิต เครื่องมือ/วัสดุ/อุปกรณ์ทางการเกษตร วัสดุงานบ้านงานครัว และปัจจัยอื่น ๆ ตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับแผนที่กำหนดไว้ ยกตัวอย่างรายการ ดังนี้

- (1.1) ปัจจัยการผลิต เช่น เมล็ดพันธุ์ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และอาหารสัตว์ เป็นต้น
- (1.2) เครื่องมือ/วัสดุ/อุปกรณ์การเกษตร เช่น วัสดุเพาะชำ สแลนหรือผ้าใบ ตาข่าย และอุปกรณ์ในการขยายพันธุ์หรือเก็บสำรองเมล็ดพันธุ์ เป็นต้น
- (1.3) วัสดุงานบ้านงานครัว เช่น ถาดอลูมิเนียม ตะแกรง ถ้วยตวง และช้อนตวง เป็นต้น

(1.4) ปัจจัยอื่น ๆ ที่จำเป็น เพื่อการสร้างแหล่งอาหารตามแผนการจัดตั้งธนาคารอาหารของชุมชนฯ ทั้งนี้ ต้องไม่เป็นการใช้จ่ายงบประมาณที่มีลักษณะเป็นงบลงทุนหรือรายจ่ายที่จ่ายในลักษณะค่าครุภัณฑ์ ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ซึ่งการเบิกจ่ายให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ โดยเคร่งครัด

หมายเหตุ

กองพัฒนาเกษตรกร ได้บูรณาการความร่วมมือกับกองขยายพันธุ์พืชและศูนย์ขยายพันธุ์พืช ทั้ง 10 ศูนย์ (โครงการผลิตและขยายพืชพันธุ์ดีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับความมั่นคงด้านอาหาร) ในการสนับสนุนปัจจัยการผลิตเพื่อสร้างแหล่งอาหาร ตามแผนสร้างความมั่นคงด้านอาหารเพื่อการบริโภคในครัวเรือนเกษตรกรและชุมชน โดยสนับสนุนเมล็ดพันธุ์ผักพื้นบ้าน เช่น ผักบุ้ง คื่นช่าย กวางตุ้ง ฟริก มะเขือเปราะ กระเจี๊ยบเขียว ถั่วพลู และถั่วฝักยาว เป็นต้น ให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ

(2) สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ ดำเนินการจัดซื้อปัจจัยการผลิต เครื่องมือ/วัสดุ/อุปกรณ์ทางการเกษตร วัสดุงานบ้านงานครัว และปัจจัยอื่น ๆ ที่จำเป็น ตามแผนและความต้องการของกลุ่ม ภายในวงเงินงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุน และส่งมอบให้กลุ่มดำเนินการตามแผนสร้างความมั่นคงด้านอาหารเพื่อการบริโภคในครัวเรือนเกษตรกรและชุมชนต่อไป โดยให้จัดทำบัญชีรายการสิ่งของที่ส่งมอบฯ ให้กลุ่มเก็บไว้เป็นหลักฐาน 1 ชุด สำเนาเอกสารเก็บไว้ที่สำนักงานเกษตรจังหวัด 1 ชุด และสำนักงานเกษตรอำเภอ 1 ชุด

ทั้งนี้ เมื่อดำเนินกิจกรรมเสร็จสิ้นแล้ว ให้สำนักงานเกษตรจังหวัด/สำนักงานเกษตรอำเภอ ดำเนินการ ดังนี้

- (1) ผู้เข้าร่วมโครงการทำการประเมินผลหลังเข้าร่วมโครงการ ดังนี้

(1.1) ประเมินสถานการณ์ความมั่นคงด้านอาหาร ตามแบบฟอร์มการประเมินผลความมั่นคงด้านอาหารในครัวเรือนและชุมชน ทั้งในระดับครัวเรือนและระดับชุมชน พร้อมทั้งบันทึกผลใน google form ตามที่กรมส่งเสริมการเกษตรกำหนด

(1.2) ประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร (3ก) ตามแบบประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร (3ก)

(2) ร่วมกันวางแผนการพัฒนาการสร้างความมั่นคงด้านอาหารเพื่อการบริโภคในครัวเรือนเกษตรกรและชุมชนในปีต่อไป

(3) รายงานผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรม ตามแบบ คมค. 2 ส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตร ภายในวันที่ 30 มิถุนายน 2569 และพร้อมทั้งบันทึกผลใน google form ตามที่กรมส่งเสริมการเกษตรกำหนด โดยสามารถดาวน์โหลดแบบรายงานต่าง ๆ ได้ตามลิงค์หรือ QR Code แนบท้ายคู่มือโครงการ

การติดตาม กำกับ และรายงานผล

1. สำนักงานเกษตรอำเภอ ติดตามและจัดทำรายงานผลการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม ในส่วนที่เกี่ยวข้องให้สำนักงานเกษตรจังหวัด

2. สำนักงานเกษตรจังหวัด ติดตามและกำกับการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม พร้อมทั้งรวบรวมข้อมูลและจัดทำรายงานผลการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม ส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตรภายในระยะเวลาที่กำหนด

3. สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร ติดตาม กำกับ และสนับสนุนการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมในพื้นที่จังหวัดที่รับผิดชอบให้บรรลุตามเป้าหมายและตัวชี้วัดโครงการ

หมายเหตุ

1. จังหวัดบันทึกข้อมูลผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ ในระบบรายงานผลการปฏิบัติงานส่งเสริมการเกษตร (e-Project Management System) ทาง <http://e-project.doe.go.th> ทันทีที่ดำเนินการในแต่ละกิจกรรมแล้วเสร็จ

2. จังหวัด/อำเภอบันทึกข้อมูลในระบบฐานข้อมูลเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการเกษตร ทาง <https://rbm.doe.go.th> ตามแบบ กสก. (กิจกรรมเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร) เมื่อดำเนินโครงการเรียบร้อยแล้ว

3. สำหรับกิจกรรมอบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงาน สามารถปรับรูปแบบการดำเนินกิจกรรมให้สอดคล้องกับสถานการณ์และมาตรการของจังหวัดนั้น ๆ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ตามแผนและเป้าหมายที่กำหนด โดยการเบิกจ่ายให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ

6.2.3 เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพกลุ่มยุวเกษตรกร

1) พัฒนาศักยภาพกลุ่มยุวเกษตรกรเพื่อเตรียมความพร้อมสู่กลุ่มเข้มแข็ง (Smart Group)

1.1) อบรมถ่ายทอดความรู้และฝึกทักษะกระบวนการกลุ่มยุวเกษตรกร จำนวน 2 ครั้ง ครั้งละ 1 วัน รวมระยะเวลา 2 วัน เป้าหมายจังหวัดละ 2 กลุ่ม กลุ่มละไม่น้อยกว่า 15 ราย รวม 30 ราย

ที่	สถานที่ดำเนินการ/กลุ่มเป้าหมาย	เป้าหมาย		งบประมาณ (บาท)	หน่วยเบิกจ่าย อำเภอ/จังหวัด
		จำนวน	หน่วยนับ		
1.	กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านหนองคูขาด ต.หนองคูขาด อ.บรบือ จ.มหาสารคาม	15	ราย	6,000	อำเภอ
2.	กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านเหล่าหนองบัวดอนโพธิ์ ต.เหล่าบัวบาน อ.เชียงยืน จ.มหาสารคาม	15	ราย	6,000	อำเภอ
รวม		30	ราย	12,000	

(1) สำนักงานเกษตรจังหวัด คัดเลือกกลุ่มยุวเกษตรกร จำนวน 2 กลุ่ม ที่มีความต้องการและมีความพร้อมที่จะพัฒนาศักยภาพกลุ่มให้มีความเข้มแข็ง เพื่อพัฒนาศักยภาพกลุ่มยุวเกษตรกรตามหลักเกณฑ์การประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร (3ก) เพิ่มขึ้นอย่างน้อย 1 ระดับ หลังจากการเข้าร่วมโครงการ โดยสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรต้องได้รับการประเมิน Pre-Test เพื่อทดสอบความรู้พื้นฐานด้านกระบวนการกลุ่มยุวเกษตรกร ก่อนเข้าร่วมโครงการ

(2) สำนักงานเกษตรจังหวัด/สำนักงานเกษตรอำเภอ ประเมินศักยภาพกลุ่มยุวเกษตรกร ก่อนเข้าร่วมโครงการ ตามแบบประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร (3ก) เพื่อวิเคราะห์ Problem Pain Points พร้อมทั้งจัดลำดับความสำคัญของปัญหา และจัดทำแผนปฏิบัติงานร่วมกันกับกลุ่มยุวเกษตรกรเป้าหมายให้เหมาะสมตามบริบทของพื้นที่และตอบสนองความต้องการของกลุ่ม

(3) สำนักงานเกษตรอำเภอ จัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีความสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ Problem Pain Points และตรงตามความต้องการของกลุ่มยุวเกษตรกรและมีความเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ กลุ่มละไม่น้อยกว่า 15 ราย เพื่อกระตุ้นหรือเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์จากการปฏิบัติจริงผ่านการบูรณาการความร่วมมือเครือข่ายการทำงานร่วมกันกับชุมชน (วสช. ศพก. แปลงใหญ่ ศดปช. ศจช. SF YSF กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร และกลุ่มยุวเกษตรกร) เน้นให้กลุ่มยุวเกษตรกรเป็นศูนย์กลางและออกแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยมีเนื้อหา/ประเด็น/หัวข้อการเรียนรู้เป็นความรู้หรือประสบการณ์ที่กลุ่มยุวเกษตรกรยังขาด ประกอบด้วย

- องค์ความรู้และทักษะด้านการเกษตรและเคหกิจเกษตรขั้นพื้นฐาน 5 ด้าน ได้แก่ **ด้านเกษตรเพื่อเพื่อน** (การเกษตรขั้นพื้นฐาน เช่น การวางแผนการผลิตพืช การจัดการการผลิตตามแผนการผลิตอาหารกลางวัน เป็นต้น) **ด้านนวัตกรรมของเรา** (การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการทำการเกษตร เช่น ระบบให้น้ำอัตโนมัติ ระบบควบคุมแสง เป็นต้น) **ด้านบัญชีเกษตร - เด็กจัดการได้** (การจัดการบัญชีรายรับ รายจ่าย กิจกรรมกองทุน สหกรณ์ออมทรัพย์ เป็นต้น) **ด้านเกษตรพอเพียง - สร้างอาชีพในอนาคต** (เคหกิจเกษตรขั้นพื้นฐาน เช่น การแปรรูป การถนอมอาหาร การทำน้ำยาล้างจานสมุนไพร สิ่งประดิษฐ์และผลิตภัณฑ์จากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เป็นต้น) และ **ด้านแบ่งปันและยั่งยืน** (การขยายผลสู่ครอบครัวและชุมชน)

- องค์ความรู้และทักษะด้านกระบวนการกลุ่ม 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการกลุ่ม ด้านการบริหารทุนและทรัพยากร ด้านการพัฒนาความรู้และความสามารถของสมาชิก ด้าน

กระบวนการพัฒนาสินค้าและบริการ และด้านสาธารณสุขประโยชน์/การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(4) สำนักงานเกษตรอำเภอ จัดเก็บข้อมูลกลุ่มยุวเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการตามแบบจัดเก็บข้อมูลองค์กรเกษตรกร (3ก)

(5) สำนักงานเกษตรจังหวัด ติดตามและกำกับกำกับการดำเนินโครงการ พร้อมทั้งบันทึกแผน - ผลการปฏิบัติงาน/ใช้จ่ายงบประมาณ ในระบบรายงานผลการปฏิบัติงานส่งเสริมการเกษตร (e-Project)

ทั้งนี้ สามารถปรับรูปแบบการดำเนินงานให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น โดยการเบิกจ่ายให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ

รายละเอียดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม งบประมาณดำเนินการ จำนวน 2 กลุ่ม กลุ่มละ 6,000 บาท เป็นเงิน 12,000 บาท (อำเภอดำเนินการ) โดยแต่ละอำเภอมีรายละเอียดค่าใช้จ่ายดังนี้

- 1) ค่าอาหาร จำนวน 15 ราย รายละ 2 มื้อ มื้อละ 100 บาท เป็นเงิน 3,000 บาท
- 2) ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน 15 ราย รายละ 4 มื้อ มื้อละ 25 บาท เป็นเงิน 1,500 บาท
- 3) ค่าใช้จ่ายสำหรับการถ่ายทอดความรู้ เช่น ค่าวัสดุ อุปกรณ์ ค่าเอกสารประกอบการถ่ายทอดความรู้ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการถ่ายทอดความรู้ เป็นเงิน 1,000 บาท
- 4) ค่าเบี้ยเลี้ยงและค่าชดเชยน้ำมันเชื้อเพลิงเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานระดับอำเภอ เป็นเงิน 500 บาท

1.2) สนับสนุนวัสดุการเกษตรเพื่อพัฒนาทักษะด้านการเกษตรและเคหกิจเกษตร

จังหวัดละ 2 กลุ่ม

ที่	สถานที่ดำเนินการ/กลุ่มเป้าหมาย	เป้าหมาย		งบประมาณ (บาท)	หน่วยเบิกจ่าย อำเภอ/จังหวัด
		จำนวน	หน่วยนับ		
1.	กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านหนองคูขาด ต.หนองคูขาด อ.บรบือ จ.มหาสารคาม	1	กลุ่ม	5,000	อำเภอ
2.	กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านเหล่าหนองบัวดอนโพธิ์ ต.เหล่าบัวบาน อ.เชียงยืน จ.มหาสารคาม	1	กลุ่ม	5,000	อำเภอ
รวม		2	กลุ่ม	10,000	

(1) สำนักงานเกษตรจังหวัด/สำนักงานเกษตรอำเภอ จัดทำแผนความต้องการวัสดุการเกษตรและเคหกิจเกษตรของกลุ่มยุวเกษตรกรตาม ข้อ 1.1)

(2) สำนักงานเกษตรอำเภอ จัดซื้อวัสดุหรือปัจจัยการผลิตในการฝึกและพัฒนาทักษะให้แก่กลุ่มยุวเกษตรกรเป้าหมาย ตามแผนพัฒนาและความต้องการของกลุ่มยุวเกษตรกรให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ เพื่อพัฒนาความรู้ ฝึกทักษะ และพัฒนากลุ่มยุวเกษตรกร เช่น ด้านการเกษตรและเคหกิจเกษตร การพัฒนาผลงาน/กิจกรรมของกลุ่มยุวเกษตรกร การตลาด การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

(3) สำนักงานเกษตรอำเภอร่วมกับกลุ่มยุวเกษตรกรเป้าหมาย จัดกิจกรรมฝึกทักษะด้านการเกษตรและเคหกิจเกษตรให้แก่สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกร พร้อมทั้งดำเนินการประเมิน Post-Test หลังเข้าร่วมโครงการ

(4) สำนักงานเกษตรจังหวัด ติดตามและกำกับกำกับการดำเนินโครงการ พร้อมทั้งขึ้นบันทึกแผน - ผลการปฏิบัติงาน/ใช้จ่ายงบประมาณ ในระบบรายงานผลการปฏิบัติงานส่งเสริมการเกษตร (e-Project)

รายละเอียดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม งบประมาณดำเนินการ จำนวน 2 กลุ่ม กลุ่มละ 5,000 บาท เป็นเงิน 10,000 บาท (อำเภอดำเนินการ)

เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับวัสดุหรือปัจจัยการผลิตในการฝึกและพัฒนาทักษะให้แก่กลุ่มยุวเกษตรกรเป้าหมาย ตามแผนพัฒนาและความต้องการของกลุ่มยุวเกษตรกรให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ เพื่อพัฒนาความรู้ ฝึกทักษะ และพัฒนากลุ่มยุวเกษตรกร เช่น ด้านการเกษตรและเคหกิจเกษตร การพัฒนาผลงาน/กิจกรรมของกลุ่มยุวเกษตรกร การตลาด การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

1.3) สนับสนุนสารชีวภัณฑ์เพื่อพัฒนาทักษะด้านการเกษตร

ที่	สถานที่ดำเนินการ/กลุ่มเป้าหมาย	เป้าหมาย		งบประมาณ (บาท)	หน่วยเบิกจ่าย อำเภอ/จังหวัด
		จำนวน	หน่วยนับ		
1.	กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านหนองคูขาด ต.หนองคูขาด อ.บรบือ จ.มหาสารคาม (พ.ค.69)	1	กลุ่ม	-	งบประมาณจากโครงการส่งเสริมการจัดการสุขภาพพืชเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ปี 2569 ของกองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย (กอป.)
2.	กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านเหล่าหนองบัวดอนโพธิ์ ต.เหล่าบัวบาน อ.เขียงยืน จ.มหาสารคาม (พ.ค.69)	1	กลุ่ม	-	
รวม		2	กลุ่ม	-	

(1) สำนักงานเกษตรจังหวัด/สำนักงานเกษตรอำเภอ จัดทำแผนความต้องการขอรับการสนับสนุนสารชีวภัณฑ์ชนิดต่าง ๆ ไปยังศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีเกษตรด้านอารักขาพืชในเขตพื้นที่รับผิดชอบ เพื่อขอรับการสนับสนุนตามแผน และส่งมอบให้กลุ่มยุวเกษตรกรเป้าหมายดำเนินการตามแผนต่อไป

(2) สำนักงานเกษตรอำเภอร่วมกับกลุ่มยุวเกษตรกรเป้าหมาย จัดกิจกรรมให้ความรู้และคำแนะนำการใช้สารชีวภัณฑ์ชนิดต่าง ๆ

(3) สำนักงานเกษตรจังหวัด ติดตามและกำกับกำกับการดำเนินโครงการ

หมายเหตุ

กิจกรรมข้อ 1.3) สนับสนุนสารชีวภัณฑ์เพื่อพัฒนาทักษะด้านการเกษตร ใช้งบประมาณจากโครงการส่งเสริมการจัดการสุขภาพพืชเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ปี 2569 ของกองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย (กอป.)

1.4) ติดตามและประเมินผลการนำไปปฏิบัติของกลุ่มยุทธศาสตร์

(1) สำนักงานเกษตรอำเภอ จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานโครงการให้สำนักงานเกษตรจังหวัดทราบ หลังเสร็จสิ้นโครงการ

(2) สำนักงานเกษตรจังหวัด/สำนักงานเกษตรอำเภอ ติดตามผลการนำไปปฏิบัติของกลุ่มยุทธศาสตร์และประเมินศักยภาพกลุ่มยุทธศาสตร์ หลังเข้าร่วมโครงการ ตามแบบประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร (3ก)

(3) บันทึกข้อมูลกลุ่มยุทธศาสตร์ (แบบจัดเก็บข้อมูลองค์กรเกษตรกร (3ก)) และผลการประเมินศักยภาพกลุ่มยุทธศาสตร์ (แบบประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร (3ก)) ที่เข้าร่วมโครงการผ่านทางเว็บไซต์ระบบสารสนเทศเกษตรกรปราดเปรื่อง (SF/YSF/3ก) (<https://ffgdev.doae.go.th>)

ทั้งนี้ สามารถศึกษาวิธีการใช้งานระบบ การบันทึกข้อมูล แนวทางการประเมินและแบบฟอร์มการประเมินที่หน้าเว็บไซต์ <https://ffgdev.doae.go.th>

1.5) รายงานสรุปผลการพัฒนาศักยภาพกลุ่มยุทธศาสตร์เพื่อเตรียมความพร้อมสู่กลุ่มเข้มแข็ง (Smart Group)

สำนักงานเกษตรจังหวัดและสำนักงานเกษตรอำเภอ รายงานสรุปผลการพัฒนาศักยภาพกลุ่มยุทธศาสตร์เพื่อเตรียมความพร้อมสู่กลุ่มเข้มแข็ง (Smart Group) เพื่อรายงานผลการดำเนินงานในภาพรวมของจังหวัด ประกอบด้วย 2 กิจกรรม ดังนี้

- อบรมถ่ายทอดความรู้และฝึกทักษะกระบวนการกลุ่มยุทธศาสตร์
- สนับสนุนวัสดุการเกษตรเพื่อพัฒนาทักษะการเกษตรและเคหกิจเกษตร

โดยจัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามแบบฟอร์มที่กำหนด ส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ ภายในเดือนมีนาคม 2569

1.6) สำนักงานส่งเสริมและพัฒนากิจการเกษตร ติดตาม กำกับ และดูแลการดำเนินโครงการฯ ให้เป็นไปตามเป้าหมายและแผนปฏิบัติงาน

1.7) กรมส่งเสริมการเกษตร ติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการ เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนากลุ่มยุทธศาสตร์ในปีต่อไป

2) พัฒนาศักยภาพกลุ่มยุทธศาสตร์ต้นแบบ (Smart Group Model)

2.1) จัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพกลุ่มยุทธศาสตร์ต้นแบบ (Smart Group Model) จำนวน 2 ครั้ง ครั้งละ 1 วัน รวมระยะเวลา 2 วัน เป้าหมายจังหวัดละ 1 กลุ่ม กลุ่มละไม่น้อยกว่า 15 ราย

ที่	สถานที่ดำเนินการ/กลุ่มเป้าหมาย	เป้าหมาย		งบประมาณ (บาท)	หน่วยเบิกจ่าย อำเภอ/จังหวัด
		จำนวน	หน่วยนับ		
1.	กลุ่มยุทธศาสตร์โรงเรียนบ้านหนองตื้น ต.เขวา อ.เมืองมหาสารคาม จ.มหาสารคาม	15	ราย	6,000	อำเภอ
รวม		15	ราย	6,000	

(1) สำนักงานเกษตรจังหวัด คัดเลือกกลุ่มยุวเกษตรกร จำนวน 1 กลุ่ม ที่มีความต้องการและมีความพร้อมที่จะพัฒนาศักยภาพเป็นกลุ่มยุวเกษตรกรต้นแบบ โดยกลุ่มต้องมีผลการประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร (3ก) อยู่ในระดับดี และหลังจากการเข้าร่วมโครงการจะต้องมีผลคะแนนการประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร (3ก) เพิ่มขึ้นจากเดิม โดยสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรต้องได้รับการประเมิน Pre-Test เพื่อทดสอบความรู้พื้นฐานด้านกระบวนการกลุ่มยุวเกษตรกร ก่อน เข้าร่วมโครงการ

(2) สำนักงานเกษตรอำเภอ ประเมินศักยภาพกลุ่มยุวเกษตรกร ก่อน เข้าร่วมโครงการ ตามแบบประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร (3ก) เพื่อวิเคราะห์ Problem Pain Points พร้อมทั้งจัดลำดับความสำคัญของปัญหา และจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีความสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ Problem Pain Points และตรงตามความต้องการของกลุ่มยุวเกษตรกรและมีความเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ กลุ่มละไม่น้อยกว่า 15 ราย เพื่อกระตุ้นหรือเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์จากการปฏิบัติจริง ผ่านการบูรณาการความร่วมมือเครือข่ายการทำงานร่วมกันกับชุมชน (วสช. ศพก. แปลงใหญ่ ศดปช. ศจช. SF YSF กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร และกลุ่มยุวเกษตรกร) เน้นให้กลุ่มยุวเกษตรกรเป็นศูนย์กลางและออกแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยมีเนื้อหา/ประเด็น/หลักสูตรครอบคลุมด้านการพัฒนาการฝึก ประกอบด้วย

- องค์ความรู้ด้านกระบวนการกลุ่มต้นแบบและการเป็นแหล่งเรียนรู้
- ทักษะการเป็นวิทยากร
- ทักษะที่สำคัญของเกษตรกร 5 ด้าน ได้แก่ Growth Mindset & Anti Fragile (ความพยายามและการฝึกฝน) Learning Skills (การเรียนรู้สิ่งใหม่) Financial Literacy (การจัดการสรร และการบริหารเงิน) Digital Literacy (ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล) และ ESG Literacy for Resilience (ความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม)

(3) สำนักงานเกษตรอำเภอ จัดเก็บข้อมูลกลุ่มยุวเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการตามแบบจัดเก็บข้อมูลองค์กรเกษตรกร (3ก)

(4) สำนักงานเกษตรจังหวัด ติดตามและกำกับกำกับการดำเนินโครงการ พร้อมทั้ง

บันทึกแผน - ผลการปฏิบัติงาน/ใช้จ่ายงบประมาณ ในระบบรายงานผลการปฏิบัติงานส่งเสริมการเกษตร (e-Project)

ทั้งนี้ สามารถปรับปรุงแบบการดำเนินงานให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น โดยการเบิกจ่ายให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ

รายละเอียดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม งบประมาณดำเนินการ จำนวน 6,000 บาท (อำเภอดำเนินการ)

1. ค่าอาหาร จำนวน 15 ราย รายละ 2 มื้อ มื้อละ 100 บาท เป็นเงิน 3,000 บาท
2. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน 15 ราย รายละ 4 มื้อ มื้อละ 25 บาท เป็นเงิน 1,500 บาท
3. ค่าใช้จ่ายสำหรับการถ่ายทอดความรู้ เช่น ค่าวัสดุ อุปกรณ์ ค่าเอกสารประกอบการถ่ายทอดความรู้ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการถ่ายทอดความรู้ เป็นเงิน 1,000 บาท
4. ค่าเบี้ยเลี้ยงและค่าชดเชยน้ำมันเชื้อเพลิงเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานระดับอำเภอ เป็นเงิน 500 บาท

2.2) สนับสนุนวัสดุการเกษตรเพื่อพัฒนากลุ่มเกษตรกรต้นแบบ (Smart Group Model) จังหวัดละ 1 กลุ่ม

ที่	สถานที่ดำเนินการ/กลุ่มเป้าหมาย	เป้าหมาย		งบประมาณ (บาท)	หน่วยเบิกจ่าย อำเภอ/จังหวัด
		จำนวน	หน่วยนับ		
1.	กลุ่มเกษตรกรโรงเรียนบ้านหนองตื้น ต.เขวา อ.เมืองมหาสารคาม จ.มหาสารคาม	1	กลุ่ม	7,000	อำเภอ
รวม		1	กลุ่ม	7,000	

(1) สำนักงานเกษตรจังหวัด/สำนักงานเกษตรอำเภอ จัดทำแผนความต้องการวัสดุการเกษตรและเคหกิจเกษตรของกลุ่มเกษตรกรตามข้อ 2.1)

(2) สำนักงานเกษตรอำเภอ จัดซื้อวัสดุหรือปัจจัยการผลิตในการฝึกและพัฒนาทักษะให้แก่กลุ่มเกษตรกรเป้าหมาย ตามแผนพัฒนาและความต้องการของกลุ่มเกษตรกรให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ เพื่อพัฒนาความรู้ ฝึกทักษะ และพัฒนากลุ่มเกษตรกรให้เป็นแหล่งเรียนรู้ต้นแบบ

(3) สำนักงานเกษตรอำเภอร่วมกับกลุ่มเกษตรกรเป้าหมาย จัดกิจกรรมฝึกทักษะด้านการเกษตรและเคหกิจเกษตรและทักษะการเป็นวิทยากรให้แก่สมาชิกกลุ่มเกษตรกร พร้อมทั้งดำเนินการประเมิน Post-Test หลังเข้าร่วมโครงการ

(4) สำนักงานเกษตรจังหวัด ติดตามและกำกับการดำเนินโครงการ พร้อมทั้งบันทึกแผน - ผลการปฏิบัติงาน/ใช้จ่ายงบประมาณ ในระบบรายงานผลการปฏิบัติงานส่งเสริมการเกษตร (e-Project)

รายละเอียดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม งบประมาณดำเนินการ เป็นเงิน 7,000 บาท (อำเภอดำเนินการ)

เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับวัสดุหรือปัจจัยการผลิตในการฝึกและพัฒนาทักษะให้แก่กลุ่มเกษตรกรเป้าหมาย ตามแผนพัฒนาและความต้องการของกลุ่มเกษตรกรให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ เพื่อพัฒนาความรู้ ฝึกทักษะ และพัฒนากลุ่มเกษตรกรให้เป็นแหล่งเรียนรู้ต้นแบบ

2.3) สนับสนุนเมล็ดพันธุ์/ต้นพันธุ์พืชผักเพื่อพัฒนากลุ่มเกษตรกรต้นแบบ (Smart Group Model)

ที่	สถานที่ดำเนินการ/กลุ่มเป้าหมาย	เป้าหมาย		งบประมาณ (บาท)	หน่วยเบิกจ่าย อำเภอ/ จังหวัด
		จำนวน	หน่วยนับ		
1.	กลุ่มเกษตรกรโรงเรียนบ้านหนองตื้น ต.เขวา อ.เมืองมหาสารคาม จ.มหาสารคาม (พ.ศ.69)	1	กลุ่ม	-	งบประมาณจากโครงการส่งเสริมการจัดการสุขภาพพืชเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ปี 2569 ของกองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย (กอป.)
รวม		1	กลุ่ม	-	

(1) สำนักงานเกษตรจังหวัด/สำนักงานเกษตรอำเภอจัดทำแผนความต้องการขอรับการสนับสนุนเมล็ดพันธุ์/ต้นพันธุ์พืชผัก ไปยังศูนย์ขยายพันธุ์พืชที่ 1 – 10 ในเขตพื้นที่รับผิดชอบเพื่อขอรับการสนับสนุนตามแผน และส่งมอบให้กลุ่มยุวเกษตรกรเป้าหมายดำเนินการตามแผนต่อไป

(2) สำนักงานเกษตรอำเภอร่วมกับกลุ่มยุวเกษตรกรเป้าหมาย จัดกิจกรรมให้ความรู้และคำแนะนำ

(3) สำนักงานเกษตรจังหวัด ติดตามและกำกับกำกับการดำเนินโครงการ

หมายเหตุ

กิจกรรมข้อ 2.3) สนับสนุนเมล็ดพันธุ์/ต้นพันธุ์พืชผักเพื่อพัฒนากรู่มยุวเกษตรกรต้นแบบ (Smart Group Model) ใช้งบประมาณจากโครงการผลิตและขยายพืชพันธุ์ดีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับความมั่นคงด้านอาหาร ปี 2569 ของกองขยายพันธุ์พืช (กขพ.)

2.4) ติดตามและประเมินผลการนำไปปฏิบัติของกลุ่มยุวเกษตรกร

(1) สำนักงานเกษตรอำเภอ จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานโครงการให้สำนักงานเกษตรจังหวัดทราบ หลังเสร็จสิ้นโครงการ

(2) สำนักงานเกษตรจังหวัด/สำนักงานเกษตรอำเภอ ติดตามผลการนำไปปฏิบัติของกลุ่มยุวเกษตรกรและประเมินศักยภาพเป็นกลุ่มยุวเกษตรกร หลังเข้าร่วมโครงการ ตามแบบประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร (3ก)

(3) บันทึกข้อมูลกลุ่มยุวเกษตรกร (แบบจัดเก็บข้อมูลองค์กรเกษตรกร (3ก)) และผลการประเมินศักยภาพกลุ่มยุวเกษตรกร (แบบประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร (3ก)) ที่เข้าร่วมโครงการผ่านทางเว็บไซต์ระบบสารสนเทศเกษตรกรปราดเปรื่อง (SF/YSF/3ก) (<https://ffgdev.doae.go.th>)

ทั้งนี้ สามารถศึกษาวิธีการใช้งานระบบ การบันทึกข้อมูล แนวทางการประเมินและแบบฟอร์มการประเมินที่หน้าเว็บไซต์ <https://ffgdev.doae.go.th>

2.5) รายงานสรุปผลการพัฒนาศักยภาพกลุ่มยุวเกษตรกรต้นแบบ (Smart Group Model)

สำนักงานเกษตรจังหวัดและสำนักงานเกษตรอำเภอ รายงานสรุปผลการพัฒนาศักยภาพกลุ่มยุวเกษตรกรต้นแบบ (Smart Group Model) เพื่อรายงานผลการดำเนินงานในภาพรวมของจังหวัด ประกอบด้วย 2 กิจกรรม ดังนี้

- จัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพกลุ่มยุวเกษตรกรต้นแบบ (Smart Group Model)

- สนับสนุนวัสดุการเกษตรเพื่อพัฒนากรู่มยุวเกษตรกรต้นแบบ (Smart Group Model) โดยจัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามแบบฟอร์มที่กำหนด ส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบภายในเดือนมีนาคม 2569

2.6) สำนักงานส่งเสริมและพัฒนากการเกษตร ติดตาม กำกับ และดูแลการดำเนินโครงการฯ ให้เป็นไปตามเป้าหมายและแผนปฏิบัติงาน

2.7) กรมส่งเสริมการเกษตร ติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการ เพื่อกำหนด
แนวทางการพัฒนากลุ่มยุทธศาสตร์ในปีต่อไป

3) พัฒนาศักยภาพยุทธศาสตร์ในระดับอุดมศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมสู่การเป็น
เกษตรกรรุ่นใหม่

3.1) อบรมถ่ายทอดความรู้และทักษะการเป็นผู้ประกอบการเกษตรเบื้องต้นให้
กลุ่มยุทธศาสตร์ในระดับอุดมศึกษา 1 กลุ่ม กลุ่มละ 15 ราย จำนวน 3 วัน

ที่	สถานที่ดำเนินการ/กลุ่มเป้าหมาย	เป้าหมาย		งบประมาณ (บาท)	หน่วยเบิกจ่าย อำเภอ/จังหวัด
		จำนวน	หน่วยนับ		
1.	กลุ่มยุทธศาสตร์วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี มหาสารคาม อ.เมืองมหาสารคาม จ.มหาสารคาม	15	ราย	18,000	อำเภอ
รวม		15	ราย	18,000	

(1) สำนักงานเกษตรจังหวัดและสำนักงานเกษตรอำเภอ ร่วมกับกลุ่มยุทธศาสตร์
ในระดับอุดมศึกษาเป้าหมาย ดำเนินการประเมิน Pre-Test สมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์ในระดับอุดมศึกษา เพื่อ
ทดสอบความรู้พื้นฐานด้านกระบวนการกลุ่มยุทธศาสตร์และทักษะการเป็นผู้ประกอบการเกษตรเบื้องต้น
พร้อมทั้งประเมินศักยภาพกลุ่มยุทธศาสตร์ ก่อนเข้าร่วมโครงการ ตามแบบประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร
(3ก) เพื่อวิเคราะห์ Problem Pain Points พร้อมทั้งจัดลำดับความสำคัญของปัญหา และจัดทำแผนปฏิบัติงาน
ร่วมกัน ให้เหมาะสมตามบริบทของพื้นที่และตอบสนองความต้องการของกลุ่ม

(2) สำนักงานเกษตรจังหวัดและสำนักงานเกษตรอำเภอ ร่วมกับกลุ่มยุทธศาสตร์
ในระดับอุดมศึกษาเป้าหมาย ดำเนินการจัดอบรมถ่ายทอดความรู้ที่มีความสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์
Problem Pain Points โดยเน้น Smart Agriculture และกระบวนการเสริมสร้างแนวคิดและทักษะการเป็น
ผู้ประกอบการเกษตรเบื้องต้น โดยมีเนื้อหา/ประเด็น/หลักสูตร ประกอบด้วย

- ทักษะด้านกระบวนการกลุ่มยุทธศาสตร์
- ทักษะการบริหารจัดการกลุ่มเชิงธุรกิจเพื่อยกระดับสู่การเป็นผู้ประกอบการ
เกษตรเบื้องต้น การจัดทำแผนธุรกิจเกษตร การตลาด
- องค์ความรู้และทักษะการเป็นผู้ประกอบการเกษตรเบื้องต้น 5 ด้าน ได้แก่
ด้านเกษตรเพื่อเพื่อน (การวางแผนการผลิตพืช การจัดการการผลิตตามแผนการผลิต เป็นต้น) **ด้านนวัตกรรม
ของเรา** (การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการทำการเกษตร เช่น ระบบให้น้ำอัตโนมัติ ระบบควบคุมแสง เป็นต้น) **ด้านบัญชีเกษตร** - **เด็กจัดการได้** (การจัดทำบัญชีรายรับ รายจ่าย กิจกรรมกองทุน สหกรณ์ออมทรัพย์
 เป็นต้น) **ด้านเกษตรพอเพียง** - **สร้างอาชีพในอนาคต** (ธุรกิจเกษตรขั้นพื้นฐาน เช่น การแปรรูป สิ่งประดิษฐ์
 และผลิตภัณฑ์จากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เป็นต้น) และ **ด้านแบ่งปันและยั่งยืน** (การขยายผลสู่ครอบครัว
 และชุมชน)

- ทักษะที่สำคัญของเกษตรกร 5 ด้าน ได้แก่ Growth Mindset & Anti
Fragile (ความพยายามและการฝึกฝน) Learning Skills (การเรียนรู้สิ่งใหม่) Financial Literacy (การจัดสรร
และการบริหารเงิน) Digital Literacy (ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล) และ ESG Literacy for

Resilience (ความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดลอม) โดยเชื่อมโยงแหล่งความรู้ที่เหมาะสมทั้งด้านวิชาการ เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องตามแผนพัฒนาศักราชกลุ่ม

(3) สำนักงานเกษตรจังหวัดและสำนักงานเกษตรอำเภอ จัดเก็บข้อมูลกลุ่มยุวเกษตรกรในระดับอุดมศึกษาก่อนเข้าร่วมโครงการ ตามแบบจัดเก็บข้อมูลองค์กรเกษตรกร (3ก)

(4) บันทึกข้อมูลกลุ่มยุวเกษตรกรในระดับอุดมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ (แบบจัดเก็บข้อมูลองค์กรเกษตรกร (3ก)) ผ่านทางเว็บไซต์ระบบสารสนเทศเกษตรกรปราดเปรื่อง (SF/YSF/3ก) (<https://ffgdev.doae.go.th>)

(5) สำนักงานเกษตรจังหวัด บันทึกแผน - ผลการปฏิบัติงาน/ใช้จ่ายงบประมาณในระบบรายงานผลการปฏิบัติงานส่งเสริมการเกษตร (e-Project)

รายละเอียดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม งบประมาณดำเนินการ จำนวน 18,000 บาท (อำเภอดำเนินการ)

1. ค่าอาหาร จำนวน 15 ราย ทยอย 3 มื้อ มื้อละ 100 บาท เป็นเงิน 4,500 บาท
2. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน 15 ราย ทยอย 6 มื้อ มื้อละ 25 บาท เป็นเงิน 2,250 บาท
3. ค่าใช้จ่ายสำหรับการถ่ายทอดความรู้ เช่น ค่าวัสดุ อุปกรณ์ ค่าเอกสารประกอบการถ่ายทอดความรู้ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการถ่ายทอดความรู้ เป็นเงิน 7,250 บาท
4. ค่าสมนาคุณวิทยากร จำนวน 5 ชั่วโมง ๆ ละ 600 บาท เป็นเงิน 3,000 บาท
5. ค่าเบี้ยเลี้ยงและค่าชดเชยน้ำมันเชื้อเพลิงเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานระดับอำเภอ เป็นเงิน 1,000 บาท

3.2) สนับสนุนปัจจัยการผลิตเพื่อดำเนินการตามแผนธุรกิจของกลุ่มยุวเกษตรกร

ในระดับอุดมศึกษา จำนวน 1 กลุ่ม

ที่	สถานที่ดำเนินการ/กลุ่มเป้าหมาย	เป้าหมาย		งบประมาณ (บาท)	หน่วยเบิกจ่าย อำเภอ/จังหวัด
		จำนวน	หน่วยนับ		
1.	กลุ่มยุวเกษตรกรวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีมหาสารคาม อ.เมืองมหาสารคาม จ.มหาสารคาม	1	กลุ่ม	7,000	อำเภอ
รวม		1	กลุ่ม	7,000	

(1) สำนักงานเกษตรจังหวัดและสำนักงานเกษตรอำเภอ จัดทำแผนความต้องการปัจจัยการผลิตเพื่อดำเนินการตามแผนธุรกิจของกลุ่มยุวเกษตรกรในระดับอุดมศึกษาเป้าหมายตามข้อ 3.1)

(2) สำนักงานเกษตรจังหวัดและสำนักงานเกษตรอำเภอ จัดซื้อปัจจัยการผลิตเพื่อดำเนินการตามแผนธุรกิจของกลุ่มยุวเกษตรกรในระดับอุดมศึกษา ตามแผนพัฒนาและความต้องการของกลุ่มยุวเกษตรกรให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ เพื่อพัฒนากระบวนการเสริมสร้างแนวคิดและทักษะการเป็นผู้ประกอบการเกษตรเบื้องต้น

(3) สำนักงานเกษตรจังหวัดและสำนักงานเกษตรอำเภอ ร่วมกับกลุ่มยุวเกษตรกรในระดับอุดมศึกษาเป้าหมาย จัดกิจกรรมฝึกทักษะด้านการพัฒนากระบวนการเสริมสร้างแนวคิดและการเป็นผู้ประกอบการเกษตรเบื้องต้น พร้อมทั้งดำเนินการประเมิน Post-Test หลังเข้าร่วมโครงการ

(4) สำนักงานเกษตรจังหวัด ติดตามและกำกับกำกับการดำเนินโครงการ พร้อมทั้งบันทึกแผน - ผลการปฏิบัติงาน/ใช้จ่ายงบประมาณ ในระบบรายงานผลการปฏิบัติงานส่งเสริมการเกษตร (e-Project)

(5) สำนักงานเกษตรจังหวัดและสำนักงานเกษตรอำเภอ ติดตามผลการนำไปปฏิบัติของกลุ่มยุทธศาสตร์ในระดับอุดมศึกษาและประเมินศักยภาพกลุ่มยุทธศาสตร์ หลังเข้าร่วมโครงการตามแบบประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร (3ก) พร้อมทั้งบันทึกผลการประเมินศักยภาพกลุ่มยุทธศาสตร์ในระดับอุดมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ ผ่านทางเว็บไซต์ระบบสารสนเทศเกษตรกรปราดเปรื่อง (SF/YSF/3ก) (<https://ffgdev.doae.go.th>)

ทั้งนี้ สามารถปรับปรุงแบบการดำเนินงานให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น โดยการเบิกจ่ายให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ

(6) สำนักงานเกษตรจังหวัดและสำนักงานเกษตรอำเภอ จัดทำสรุปและรายงานผลการพัฒนาศักยภาพยุทธศาสตร์ในระดับอุดมศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมสู่การเป็นเกษตรกรรุ่นใหม่ ประกอบด้วย 2 กิจกรรม ดังนี้

- อบรมถ่ายทอดความรู้ และทักษะการเป็นผู้ประกอบการเกษตรเบื้องต้นให้กลุ่มยุทธศาสตร์ในระดับอุดมศึกษา

- สนับสนุนปัจจัยการผลิตเพื่อดำเนินการตามแผนธุรกิจของกลุ่มยุทธศาสตร์ในระดับอุดมศึกษา

ตามแบบฟอร์มรายงานที่กำหนด พร้อมทั้งแนบเอกสารของกลุ่มยุทธศาสตร์ในระดับอุดมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ ประกอบด้วย

- แบบจัดเก็บข้อมูลองค์กรเกษตรกร (3ก)
- แบบฟอร์มรายงานจัดซื้อวัสดุ
- แบบประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร (3ก)
- แบบฟอร์ม Business Model Canvas

ส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ ภายในเดือนมีนาคม 2569

(7) สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร ติดตาม กำกับ และดูแลการดำเนินโครงการฯ ให้เป็นไปตามเป้าหมายและแผนปฏิบัติงาน

(8) กรมส่งเสริมการเกษตร ติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการฯ เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนากลุ่มยุทธศาสตร์ในปีต่อไป

รายละเอียดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม งบประมาณดำเนินการ เป็นเงิน 7,000 บาท (อำเภอดำเนินการ)

เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับจัดซื้อปัจจัยการผลิตเพื่อดำเนินการตามแผนธุรกิจของกลุ่มยุทธศาสตร์ในระดับอุดมศึกษา ตามแผนพัฒนาและความต้องการของกลุ่มยุทธศาสตร์ให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ เพื่อพัฒนากระบวนการเสริมสร้างแนวคิดและทักษะการเป็นผู้ประกอบการเกษตรเบื้องต้น

6.2.4 พัฒนาทักษะเกษตรกรสูงวัยเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและสร้างรายได้

สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ ดำเนินการ ดังนี้

(1) คัดเลือกเกษตรกรสูงวัย จังหวัดละ 15 ราย โดยพิจารณาคัดเลือกจาก

(1.1) เกษตรกรที่มีอายุ 60 ปี ขึ้นไป ที่ยังไม่เคยเข้าร่วมโครงการส่งเสริมเคหกิจเกษตรในครัวเรือนเกษตรกรสูงวัย

(1.2) เกษตรกรสูงวัย ต้องไม่มีประวัติหรือรายชื่อเป็นเกษตรกรที่มีการเผาในพื้นที่การเกษตร

(1.3) มีการขึ้นทะเบียนเกษตรกร (ทบก.) ทั้งนี้ หากครัวเรือนของสมาชิกกลุ่มมีการขึ้นทะเบียนเกษตรกรเป็นหัวหน้าครัวเรือนไว้แล้ว ให้เพิ่มข้อมูลสมาชิกกลุ่มรายนั้นในส่วนของสมาชิกครัวเรือน

(2) เกษตรกรสูงวัย ประเมินคุณภาพชีวิตเกษตรกรสูงวัย ก่อน เข้าร่วมโครงการตามแบบประเมินคุณภาพชีวิตเกษตรกรสูงวัย

ทั้งนี้ เพื่อเข้าสู่กระบวนการพัฒนาทักษะเกษตรกรสูงวัยเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและสร้างรายได้ และให้มีผลการประเมินตามเกณฑ์การประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร (3ก) เพิ่มขึ้นอย่างน้อย 1 ระดับ หลังจากการเข้าร่วมโครงการ โดยมีกระบวนการพัฒนา ดังนี้

1) จัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมเกษตรกรสูงวัย ส่งเสริมการรวมกลุ่ม และจัดทำแผนการพัฒนาทักษะเพื่อสร้างรายได้ จำนวน 1 ครั้ง ระยะเวลา 1 วัน โดยดำเนินการ ดังนี้

ที่	สถานที่ดำเนินการ/กลุ่มเป้าหมาย	เป้าหมาย		งบประมาณ (บาท)	หน่วยเบิกจ่าย อำเภอ/จังหวัด
		จำนวน	หน่วยนับ		
1.	กลุ่มเกษตรกรสูงวัยบ้านหัวหนอง ต.นาเชือก อ.นาเชือก	15	ราย	3,000	อำเภอ
รวม		15	ราย	3,000	

(1) จัดกระบวนการเรียนรู้ระดับพื้นฐาน เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมเกษตรกรสูงวัย โดยถ่ายทอดความรู้ที่มีเนื้อหา/หลักสูตร เช่น สถานการณ์ภาพรวมที่มีผลกระทบต่อภาคการเกษตร การเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมสูงอายุ การดูแลสุขภาพและสุขภาพ การส่งเสริมการจัดการบ้านเรือนและสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ การวางแผนทางการเงินในวัยสูงอายุ การส่งเสริมการสร้างความมั่นคงด้านอาหารระดับครัวเรือน/ชุมชน การให้ความรู้เคหกิจเกษตรด้านอาหารและโภชนาการเพื่อการมีภาวะโภชนาการที่ดี การส่งเสริมการประกอบกิจกรรมการเกษตรและอาชีพที่เหมาะสมสำหรับเกษตรกรสูงวัย และการให้ความรู้ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อลดการใช้แรงงานในเกษตรกรสูงวัย เป็นต้น

(2) จัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการรวมกลุ่มและจัดตั้งกลุ่ม โดยถ่ายทอดความรู้ที่มีเนื้อหา/หลักสูตร เช่น กระบวนการรวมกลุ่ม การจัดตั้งกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรหรือกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร การจัดทำบัญชี การบริหารเงินทุนของกลุ่ม เป็นต้น เกษตรกรสูงวัยร่วมกันวิเคราะห์ศักยภาพ

ตนเอง/พื้นที่/ชุมชน เพื่อวิเคราะห์หาข้อมูล/ปัญหา/ความต้องการ (Problem Pain Points) และจัดตั้งเป็นกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร หรือกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร ตามความเหมาะสมและดำเนินการในรูปแบบคณะกรรมการ พร้อมทั้งจัดทำแผนการพัฒนาทักษะเพื่อสร้างรายได้ โดยเน้นทักษะการประกอบกิจกรรมการเกษตรและอาชีพที่เหมาะสมสำหรับเกษตรกรสูงวัย และเป็นตามความต้องการของกลุ่ม เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับรับการสนับสนุนต่อไป

ทั้งนี้ เมื่อดำเนินกิจกรรมเสร็จสิ้นแล้ว ให้สำนักงานเกษตรจังหวัด/สำนักงานเกษตรอำเภอ รายงานผลการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมเกษตรสูงวัยฯ และแผนการพัฒนาทักษะเพื่อสร้างรายได้ ตามแบบรายงาน สว. 1 - 69 ส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตร ภายในวันที่ 31 มกราคม 2569 โดยสามารถดาวน์โหลดแบบรายงานได้ตามลิงค์หรือ QR Code แนบท้ายคู่มือโครงการ **รายละเอียดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม** งบประมาณดำเนินการ จำนวน 3,000 บาท (อำเภอดำเนินการ)

1. ค่าอาหาร จำนวน 15 ราย ทยอยละ 1 มื้อ มื้อละ 100 บาท เป็นเงิน 1,500 บาท
2. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน 15 ราย ทยอยละ 2 มื้อ มื้อละ 25 บาท เป็นเงิน 750 บาท
3. ค่าใช้จ่ายสำหรับการถ่ายทอดความรู้ เช่น ค่าวัสดุ อุปกรณ์ ค่าเอกสารประกอบการถ่ายทอดความรู้ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการถ่ายทอดความรู้ เป็นเงิน 250 บาท
4. ค่าเบี้ยเลี้ยงและค่าชดเชยน้ำมันเชื้อเพลิงเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานระดับอำเภอ เป็นเงิน 500 บาท

2) พัฒนาทักษะเกษตรกรสูงวัยเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและสร้างรายได้ จำนวน 1 ครั้ง ระยะเวลา 2 วัน โดยดำเนินการ ดังนี้

ที่	สถานที่ดำเนินการ/กลุ่มเป้าหมาย	เป้าหมาย		งบประมาณ (บาท)	หน่วยเบิกจ่าย อำเภอ/จังหวัด
		จำนวน	หน่วยนับ		
1.	กลุ่มเกษตรกรสูงวัยบ้านหัวหนอง ต.นาเชือก อ.นาเชือก	15	ราย	6,000	อำเภอ
รวม		15	ราย	6,000	

(1) ให้กลุ่มที่เข้าร่วมโครงการ ประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร (3ก) ก่อนเข้าร่วมโครงการ ตามแบบฟอร์มและเกณฑ์การประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร (3ก)

(2) จัดกระบวนการเรียนรู้พัฒนาทักษะเกษตรกรสูงวัยเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและสร้างรายได้ ตามแผนการพัฒนาทักษะเพื่อสร้างรายได้ โดยถ่ายทอดความรู้ที่มีเนื้อหา/หลักสูตร เน้นทักษะการประกอบกิจกรรมการเกษตรและอาชีพที่เหมาะสมสำหรับเกษตรกรสูงวัย เช่น ด้านการเกษตร ได้แก่ การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ การปลูกบอนสี การปลูกผักยกแคร่ การผลิตพืชปลอดภัย การผลิตสารชีวภัณฑ์เพื่อป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยชีววิธี และการขยาย/การเก็บสำรองพันธุ์พืช/พันธุ์สัตว์ เป็นต้น ด้านเคหกิจเกษตร ได้แก่ การแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร การจัดทำบ้านเกษตรสมบูรณ์เพิ่มพูนสุขภาพ การปฏิบัติตามแนวทางการใช้แรงงานที่ดีในงานเกษตรกรรม (ตามประกาศของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงาน) และด้านพัฒนาผลิตภัณฑ์ ได้แก่ การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ มาตรฐานสินค้าเกษตรที่เกี่ยวข้อง การตลาด

และการประชาสัมพันธ์สินค้า และทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อใช้ในการเพิ่มมูลค่า เป็นต้น รวมถึงมีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรที่เป็น Smart Group และหรือกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรที่เป็นผู้ประกอบการเกษตร เพื่อการขยายผลสู่การพัฒนาทักษะเกษตรกรสูงวัยฯ ที่เข้าร่วมโครงการ

ทั้งนี้ เมื่อดำเนินกิจกรรมเสร็จสิ้นแล้ว ให้สำนักงานเกษตรจังหวัด/สำนักงานเกษตรอำเภอ รายงานผลการพัฒนาทักษะเกษตรกรสูงวัยเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและสร้างรายได้ตามแบบรายงาน สว. 2 - 69 ส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตร ภายในวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2569 โดยสามารถดาวน์โหลดแบบรายงาน ได้ตามลิงค์หรือ QR Code แนบท้ายคู่มือโครงการ

หมายเหตุ

สำนักงานเกษตรจังหวัด/สำนักงานเกษตรอำเภอ **ต้องจัดส่งแบบรายงาน สว. 1 - 69 และแบบรายงาน สว. 2 - 69** ให้กองพัฒนาเกษตรกรวิเคราะห์ความสอดคล้องของแผนการพัฒนาทักษะเพื่อสร้างรายได้ กิจกรรมการพัฒนาทักษะเกษตรกรสูงวัยเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและสร้างรายได้ และรายการปัจจัยที่สนับสนุนฯ ตามแบบรายงาน สว. 1- 69 และแบบรายงาน สว. 2 - 69 ก่อน จึงจะดำเนินการขอรับการสนับสนุนฯ กิจกรรมข้อ 3) ได้

รายละเอียดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม งบประมาณดำเนินการ จำนวน 6,000 บาท (อำเภอดำเนินการ)

1. ค่าอาหาร จำนวน 15 ราย ทยอยละ 2 มื้อ มื้อละ 100 บาท เป็นเงิน 3,000 บาท
2. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน 15 ราย ทยอยละ 4 มื้อ มื้อละ 25 บาท เป็นเงิน 1,500 บาท
3. ค่าใช้จ่ายสำหรับการถ่ายทอดความรู้ เช่น ค่าวัสดุ อุปกรณ์ ค่าเอกสารประกอบการถ่ายทอดความรู้ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการถ่ายทอดความรู้ เป็นเงิน 1,000 บาท (อำเภอดำเนินการ)
4. ค่าเบี้ยเลี้ยงและค่าชดเชยน้ำมันเชื้อเพลิงเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานระดับอำเภอ เป็นเงิน 500 บาท

3) สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการยกระดับคุณภาพชีวิตและสร้างรายได้ให้เกษตรกรสูงวัย (งบประมาณงวดที่ 2)

(1) สำนักงานเกษตรจังหวัดและสำนักงานเกษตรอำเภอ ร่วมกับกลุ่มเกษตรกรสูงวัยที่เข้าร่วมโครงการฯ ดำเนินการตามแผนการพัฒนาทักษะเพื่อสร้างรายได้ โดยจัดทำรายการจัดซื้อปัจจัยการผลิตเครื่องมือ/วัสดุ/อุปกรณ์การเกษตร วัสดุงานบ้านงานครัว ค่าใช้จ่ายในการออกแบบและจัดทำบรรจุภัณฑ์และสติ๊กเกอร์ และปัจจัยอื่น ๆ ที่จำเป็น ยกตัวอย่างรายการ ดังนี้

(1.1) ปัจจัยการผลิต เช่น เมล็ดพันธุ์ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปุ๋ย ผลผลิตทางการเกษตร และวัตถุดิบในการแปรรูป ฯลฯ

(1.2) เครื่องมือ/วัสดุ/อุปกรณ์การเกษตร เช่น วัสดุเพาะชำ สแลนหรือผ้าใบ ตาข่าย และอุปกรณ์ในการขยายพันธุ์หรือเก็บสำรองเมล็ดพันธุ์ เป็นต้น

(1.3) วัสดุงานบ้านงานครัว เช่น ถาดอลูมิเนียม ตะแกรง ถ้วยตวง และช้อนตวง เป็นต้น

(1.4) ค่าใช้จ่ายในการออกแบบและจัดทำบรรจุภัณฑ์และสติ๊กเกอร์

(1.5) ปัจจัยอื่น ๆ ที่จำเป็น เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสร้างรายได้ให้เกษตรกร สูงวัย โดยดำเนินการตามแผนการพัฒนาทักษะเพื่อสร้างรายได้ ตามความต้องการของกลุ่มที่เหมาะสมกับ เกษตรกรสูงวัย ทั้งนี้ ต้องไม่เป็นการใช้จ่ายงบประมาณที่มีลักษณะเป็นงบลงทุนหรือรายจ่ายที่จ่ายในลักษณะ ค่าครุภัณฑ์ ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ซึ่งการเบิกจ่ายให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการโดยเคร่งครัด

(2) สำนักงานเกษตรจังหวัดร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอ ดำเนินการจัดซื้อปัจจัยการผลิต เครื่องมือ/วัสดุ/อุปกรณ์การเกษตร วัสดุงานบ้านงานครัว ค่าใช้จ่ายในการออกแบบและจัดทำบรรจุภัณฑ์ และสติ๊กเกอร์ และปัจจัยอื่น ๆ ที่จำเป็น ตามแผนการพัฒนาทักษะเพื่อสร้างรายได้ ภายในวงเงินงบประมาณที่ได้รับ การสนับสนุน และส่งมอบให้กลุ่มดำเนินการตามการพัฒนาทักษะเพื่อสร้างรายได้ของกลุ่มต่อไป โดยให้จัดทำ บัญชีรายการสิ่งของที่ส่งมอบฯ ให้กลุ่มเก็บไว้เป็นหลักฐาน 1 ชุด สำเนาเอกสารเก็บไว้ที่สำนักงานเกษตรจังหวัด 1 ชุด และสำนักงานเกษตรอำเภอ 1 ชุด

ทั้งนี้ เมื่อดำเนินกิจกรรมเสร็จสิ้นแล้ว ให้สำนักงานเกษตรจังหวัด/สำนักงานเกษตร อำเภอ ดำเนินการ ดังนี้

(1) เกษตรกรสูงวัย ประเมินคุณภาพชีวิตเกษตรกรสูงวัย หลังเข้าร่วมโครงการ ตามแบบประเมินคุณภาพชีวิตเกษตรกรสูงวัย

(2) ให้กลุ่มที่เข้าร่วมโครงการ ประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร (3ก) หลังเข้าร่วมโครงการ ตามแบบฟอร์มและเกณฑ์การประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร (3ก)

(3) ร่วมกันวางแผนการพัฒนาทักษะเกษตรกรสูงวัยเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและสร้าง รายได้ และ/หรือแผนการดำเนินงานในปีต่อไป

(4) รายงานผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรม ตามแบบรายงาน สว. 3 - 69 ส่งให้ กรมส่งเสริมการเกษตร ภายในวันที่ 30 มิถุนายน 2569 โดยสามารถดาวน์โหลดแบบรายงาน ได้ตามลิงค์ หรือ QR Code แนบท้ายคู่มือโครงการ

การติดตาม กำกับ และรายงานผล

1. สำนักงานเกษตรอำเภอ ติดตามและรายงานผลการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องให้สำนักงาน เกษตรจังหวัด พร้อมทั้งจัดทำรายงานผลการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม

2. สำนักงานเกษตรจังหวัด ติดตามและกำกับการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม พร้อมทั้งจัดทำ รายงานผลการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม ส่งให้กรมส่งเสริมการเกษตรภายในระยะเวลาที่กำหนด

3. สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร ติดตาม กำกับ และสนับสนุนการดำเนินงานโครงการ/ กิจกรรมในพื้นที่จังหวัดที่รับผิดชอบให้บรรลุตามเป้าหมายและตัวชี้วัดโครงการ

หมายเหตุ

1. จังหวัดบันทึกข้อมูลผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ ในระบบรายงานผลการ ปฏิบัติงานส่งเสริมการเกษตร (e-Project Management System) ทาง <http://e-project.doae.go.th> ทั้งนี้ ที่ดำเนินการในแต่ละกิจกรรมแล้วเสร็จ

2. จังหวัดและอำเภอบันทึกข้อมูลในระบบฐานข้อมูลเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการเกษตรทาง <https://rbm.doae.go.th> ตาม แบบ กสก. (กิจกรรมพัฒนาทักษะเกษตรกรสูงวัยเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและสร้างรายได้) เมื่อดำเนินโครงการเรียบร้อยแล้ว

3. สำหรับกิจกรรมอบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงาน สามารถปรับรูปแบบการดำเนินกิจกรรมให้สอดคล้องกับสถานการณ์และมาตรการของจังหวัดนั้น ๆ เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ตามแผนและเป้าหมายที่กำหนด โดยการเบิกจ่ายให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ

6.3 การบริหารจัดการกองทุนในงานสถาบันเกษตรกร

6.6.1 การบริหารจัดการกองทุนในงานสถาบันเกษตรกร ระดับจังหวัด

สำนักงานเกษตรจังหวัดดำเนินการติดตามเร่งรัดการชำระหนี้ที่ใช้เงินกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร และกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร จำนวน 17 จังหวัด รวม 49 ลูกหนี้ ประกอบด้วย

1. กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร 7 ลูกหนี้ ใน 3 จังหวัด คือ
 - 1) จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 1 ลูกหนี้
 - 2) จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 3 ลูกหนี้
 - 3) จังหวัดอำนาจเจริญ จำนวน 3 ลูกหนี้
2. กองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร 42 ลูกหนี้ ใน 16 จังหวัด คือ
 - 1) จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 7 ลูกหนี้
 - 2) จังหวัดเชียงราย จำนวน 1 ลูกหนี้
 - 3) จังหวัดกระบี่ จำนวน 2 ลูกหนี้
 - 4) จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 12 ลูกหนี้
 - 5) จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 1 ลูกหนี้
 - 6) จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 1 ลูกหนี้
 - 7) จังหวัดเลย จำนวน 1 ลูกหนี้
 - 8) จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 1 ลูกหนี้
 - 9) จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 1 ลูกหนี้
 - 10) จังหวัดชัยนาท จำนวน 1 ลูกหนี้
 - 11) จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 1 ลูกหนี้
 - 12) จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 1 ลูกหนี้
 - 13) จังหวัดลพบุรี จำนวน 2 ลูกหนี้
 - 14) จังหวัดอำนาจเจริญ จำนวน 3 ลูกหนี้
 - 15) จังหวัดอุดรธานี จำนวน 2 ลูกหนี้
 - 16) จังหวัดลำพูน จำนวน 5 ลูกหนี้

โดยให้สำนักงานเกษตรจังหวัดมอบหมายเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบระดับจังหวัด/อำเภอ ดำเนินการ ดังนี้

1. ติดตามเร่งรัดลูกหนี้

กิจกรรม/ขั้นตอน	ปริมาณงาน		งบประมาณ (บาท)	แผนปฏิบัติงาน													
	จำนวน	หน่วย		ปี 2568			ปี 2569										
				ต.ค. 68	พ.ย. 68	ธ.ค. 68	ม.ค. 69	ก.พ. 69	มี.ค. 69	เม.ย. 69	พ.ค. 69	มิ.ย. 69	ก.ค. 69	ส.ค. 69	ก.ย. 69		
1) จัดกระบวนการถ่ายทอดความรู้และฝึกปฏิบัติ เพื่อพัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรสู่ Smart Group	15	ราย	6,000				*										
2) สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	1	กลุ่ม	-							*							
3) สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าสินค้าเกษตร	1	กลุ่ม	งวดที่ 2							*							
1.1.2 พัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรสู่ผู้ประกอบการด้านการเกษตร																	
1) จัดกระบวนการถ่ายทอดความรู้และฝึกปฏิบัติ เพื่อพัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรสู่ผู้ประกอบการด้านการเกษตร	15	ราย	6,000						*								
2) สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	1	กลุ่ม	-							*							
3) สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรเพื่อยกระดับสินค้าสินค้าเกษตร	1	กลุ่ม	งวดที่ 2							*							
1.2 เสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร																	
1.2.1 ขับเคลื่อนการดำเนินงานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร																	
1) ประชุมเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อนการดำเนินงานคณะกรรมการกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ระดับอำเภอ	65	ราย	13,000						*								
2) ประชุมขับเคลื่อนการดำเนินงานคณะกรรมการกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ระดับจังหวัด	10	ราย	1,900							*							
1.2.2 พัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรสู่ Smart Group																	
1) จัดกระบวนการถ่ายทอดความรู้และฝึกปฏิบัติ เพื่อพัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรสู่ Smart Group	15	ราย	6,000				*										
2) สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรสู่ Smart Group	1	กลุ่ม	งวดที่ 2							*							

9. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

9.1 ผลผลิต (Output)

เกษตรกร จำนวน 195 ราย มีความสามารถในการบริหารจัดการกลุ่มเพิ่มขึ้น ได้รับการพัฒนาความรู้ และทักษะเพิ่มขีดความสามารถในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตร ได้แก่ การผลิต การแปรรูป การเพิ่มมูลค่าสินค้าและบริการ และการตลาด มีการสนับสนุนให้ดำเนินการตามแผนการวิเคราะห์กลุ่ม และกิจกรรมการเกษตร และได้รับการพัฒนาเป็น Smart Group

9.2 ผลลัพธ์ (Outcome)

1) องค์กรเกษตรกรมีความเข้มแข็ง มีแผนการดำเนินงานและมีการดำเนินกิจกรรมตามแผนอย่างต่อเนื่อง โดยสมาชิกขององค์กรเกษตรกรมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์และวางแผนการดำเนินกิจกรรมของกลุ่ม

2) องค์กรเกษตรกรมีการประกอบอาชีพทางการเกษตรเป็นพื้นฐานในการยกระดับสู่การเป็นผู้ประกอบการด้านการเกษตร มีศักยภาพในการบริหารจัดการกลุ่มเพิ่มขึ้น มีความสามารถในการเพิ่มมูลค่าสินค้าและสร้างรายได้ให้กับกลุ่มและสมาชิกกลุ่ม รวมถึงสามารถนำไปขยายผลสู่ชุมชนให้มีความเข้มแข็ง พัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้มั่นคงและพึ่งพาตนเองได้

9.3 ตัวชี้วัด

- เชิงปริมาณ

เกษตรกร จำนวน 195 ราย ได้รับการพัฒนาทักษะการประกอบอาชีพทางการเกษตร เพื่อพัฒนา ศักยภาพกลุ่มสู่ Smart Group

- เชิงคุณภาพ

ร้อยละ 70 ขององค์กรเกษตรกร มีผลการประเมินตามเกณฑ์การประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร เพิ่มขึ้นอย่างน้อย 1 ระดับ

10. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. องค์กรเกษตรกรมีศักยภาพและทักษะการเป็นผู้ประกอบการด้านการเกษตร นำไปสู่การสร้าง รายได้ให้กับครัวเรือน และขยายผลไปสู่ชุมชน

2. องค์กรเกษตรกรมีความสามารถในการบริหารจัดการกับทรัพยากรในท้องถิ่น มีการนำองค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและนวัตกรรมบนพื้นฐานความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มาใช้ในการเพิ่มมูลค่าสินค้า และผลิตภัณฑ์เกษตร

3. ครัวเรือนเกษตรกรมีความมั่นคงด้านอาหาร สามารถลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ และขยายผลสู่พื้นที่ ใกล้เคียง ตลอดจนมีธนาคารอาหารชุมชนต้นแบบ มีความมั่นคงด้านอาหาร และพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

4. เกษตรสูงวัยได้รับความรู้ด้านเคหกิจเกษตร เกิดการรวมกลุ่ม และสามารถสร้างรายได้เสริมให้กับ ตนเองได้

11. การติดตามและประเมินผลโครงการ

11.1 ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 195 ราย ประเมินผลการนำความรู้ไป ปฏิบัติของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ จากระบบฐานข้อมูลเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการเกษตร

(rbm.doae.go.th) โดยการบันทึกข้อมูลตามแบบ กสก. และรายงานผลการบันทึกข้อมูลจากระบบดังกล่าว และ/หรือประเมินผลจากแบบรายงานอื่น ๆ ที่กรมส่งเสริมการเกษตรกำหนด โดยการรวบรวมแบบรายงาน วิเคราะห์ และสรุปผลหลังจากเสร็จสิ้นโครงการ

11.2 ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ องค์กรเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ร้อยละ 70 มีผลการประเมินตามเกณฑ์ การประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกรเพิ่มขึ้น อย่างน้อย 1 ระดับ จากระบบสารสนเทศเกษตรกรปราดเปรื่อง (SF/YSF/3ก) (ffgdev.doae.go.th) โดยการประเมินศักยภาพกลุ่มก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการตามแบบ ประเมินศักยภาพองค์กรเกษตรกร (3ก) และรายงานผลการประเมินจากระบบดังกล่าว และ/หรือประเมินผล จากแบบรายงานอื่น ๆ ที่กรมส่งเสริมการเกษตรกำหนด โดยการรวบรวมแบบรายงาน วิเคราะห์ และสรุปผล หลังจกเสร็จสิ้นโครงการ

12. ผู้รับผิดชอบงาน/โครงการ ในระดับจังหวัด

ชื่อ นายเกรียงไกร ทองสาร

ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร

กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร โทรศัพท์มือถือ 089-4135131

E-mail: mahasarakham@doae.go.th

ชื่อ นางสาวเทพวดี นูดี ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร โทรศัพท์มือถือ 089-7146778

รับผิดชอบงาน: กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร

การสร้างความมั่นคงด้านอาหาร และกลุ่มเกษตรสูงวัย

E-mail: mahasarakham@doae.go.th

ชื่อ นางสาวทิพสุคนธ์ คุณเศรษฐ์ ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร โทรศัพท์มือถือ 081-9677422

รับผิดชอบงาน: การบริหารจัดการกองทุนในงานสถาบันเกษตรกร (หนี้สิน)

E - mail: mahasarakham@doae.go.th

สามารถดาวน์โหลดแบบฟอร์มรายงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรและองค์กร เกษตรกร กิจกรรมสร้างความเข้มแข็งกลุ่มการผลิตด้านการเกษตร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ได้ที่ https://drive.google.com/drive/folders/1efkq_Hhw1rCcfAswQeasFteiOCwBtkWq?usp=sharing หรือ QR code

